

VUGD iecirkni Alsungā uz laiku **slēdz**. Kāda būs šī lēmuma ietekme?

→ 2. lpp.

Kā cilvēki vērtē novada domes priekšsēdes **Ingas Bērziņas** darbu un šī amata kandidāti **Inesi Astaševsku**?

→ 3. lpp.

Mežtakā – no Aizputes līdz Laidu Zemturiem. Lasiet Lailas Liepiņas fotoreportāžu!

→ 5. lpp.

IKurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
0,95 eiro

Nr. 86
(11 819)

Otrdiena, 2022. gada 1. novembris

Mudina apgūt darba tiesības

„Profesionālo skolu audzēkņi darba tiesību jomā ir ieinteresēti. Zināšanas ir diezgan labas, tomēr varētu būt vēl labākas,” pēc Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) konkursa *Profs Kurzemes pusfināla* Kuldīgas tehnikumā atzina žūrija.

IZPRATNEI UN DROŠĪBAI

Konkurss tiek rīkots tāpēc, lai veicinātu audzēkņu izpratni par darba tiesībām un drošību, kā arī tamdēļ, lai radītu topošo darbinieku interesi par sociālo dialogu. Pusfinālā reizē ar Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumu (KTTT) sacentās komandas no Ventpils un Saldus tehnikuma, Liepājas Valsts tehnikuma un Pulkveža O.Kalpaka profesionālās vidusskolas. Dalībnieki radīja mājas darbus, notika viktorīna par darba tiesībām, aizsardzību un sociālo dialogu, bija jāatrisina negaidītas situācijas saistībā ar darba vides un tiesiskajām attiecībām.

VĒRTĪGA PIEREDZE

KTTT komandai sagatavoties palīdzēja skolotāja Daiga Laterere: „Mācu trīs priekšmetus: lietišķo saskarsmi, sabiedrības un cilvēka drošību, kā arī sociālās un pilsoniskās prasmes. Diezgan daudz runājam par darba tiesībām. Konkursā akcentēta arodbiedrības iesaiste. Mūsu komandā pieci audzēkņi ir no 2. kursa, sestais – no pirmā. Darba tiesības ir ļoti plašas, un tās jāmācās ilgi, lai apgūtu kaut pamatprincipus, bet aktuālas tās kļūst tikai pēdējā kursā, kad jaunieši gatavojas kļūt par darbiniekiem. Ir ļoti svarīgi, lai viņi savas tiesības uz darbu būtu apguvuši jau laikus.”

Skolotājas skatījumā konkursi palīdz saprast šīs jomas nozīmīgumu un motivē mācīties. Viņa gan atzīst, ka komandu izveidot neesot bijis viegli, jo tehnikums kādu laiku

Uzdevumu par darba tiesību aizsardzību konkursā *Profs* risina Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma komanda: Justīne Jaunzeme, Katrīna Baranova, Iluta Rožkova, Dāvis Šimiens un Juris Pūkainis. Kadrā nav iekļūvis Pēteris Gravāns.

šādā projektā nebija piedalījies. Turpretim no Liepājas gadu no gada startējuši gandrīz vieni un tie paši dalībnieki, kuri nu jau pēdējā kursā. Gatavošanās laiks bijis īss, tomēr kuldīdznieki startējuši ļoti labi. „Prieecē tas, ka jaunieši ir iedvesmoti nākamgad piedalīties atkal,” piebilst D.Laterere. „Tā var ne tikai pārbaudīt zināšanas valsts mērogā, sacenšoties ar erudītām komandām, bet

arī iegūt vērtīgu personisku pieredzi. Kad jaunietis pēc skolas stājas darbā, tiek jautāts par pieredzi, bet viņam jau tādas nav. Šie audzēkņi droši varēs savā CV norādīt, ka ir piedalījušies nozīmīgā konkursā par darba tiesībām.”

(Turpinājums 4. lpp.)

Daina Tāfelberga, Kaspara Rācenāja arhīva foto

Veiksmīgs uzņēmējs = laba ideja + komanda. Artis Rozītis jauniešiem saka: „Uzņēmējs nedrīkst būt melis. Šāda rakstura cilvēki ātri tiek atklāti. Neviena cita īpašība nevar traucēt, ja vien ir ļoti laba biznesa ideja.”

→ 3. lpp.

KURZEMES
RADIO

Piektdien, 4. novembrī:

- Alsungas sausais saldējums.
- Kā taupa uzņēmēji.
- Volejboliste Anija Jurdža Ungārijā.
- Sētnieks Aivars Cirke.
- Helovīns: par un pret.
- Kas jauns Vārmē.

917714071975048 44

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Stāsti un rādi – tāpat nesadzird

Inta Jansone

Tāds nu ir secinājums par tiem autovadītājiem, kuri pie stūres sēžas dzērumā, tas pats attiecināms uz riteņbraucējiem.

Apliecinājums tam arī policijas ziņas *Kurzemniekā*. Katrās parādās informācija par vairākiem nedēļas laikā aizturētajiem. Laikam jau šiem pārkāpējiem šķiet, ka kārtības sargātājiem citu pienākumu nav.

„Jācer, ka kriminālatbildība par braukšanu dzērumā tomēr palīdzēs uz ceļiem novērst daudz avāriju.”

Katru gadu Latvijā tiek rīkotas izglītojošas kampaņas, lai cilvēki ar auto nebrauktu dzērumā. Tās skan gan radio, gan televīzijā, ir informācija citos medijos, ir video sociālajās vietnēs, speciālisti runā un skaidro, bet manāmu rezultātu nav – negatīvā statistika ik gadu ir augsta. Ceļu satiksmes drošības direkcijas dati liecina, ka pērn līdz maijam vadītāji reibumā izraisījuši 245 avārijas, bet šogad šādi braucēji vainojami 365 negadījumos,

kuros cietis 81 cilvēks, trīs gājuši bojā.

Izbrīnu rada fakts, ka vairums dzērumā aizturēto dara to atkārtoti. Speciālisti norādījuši, ka cilvēki alkoholu daudz lieto tādēļ, ka meklē aizmiršanos, ir grūtības samaksāt rēķinus, nevar nokārtot sadzīves problēmas utt. Bet vai tas ir iemesls sēsties reibumā pie stūres?

Nupat Saeima galīgajā lasījumā atbalstījusi grozījumus Krimināllikumā, ar kuriem noteikta kriminālatbildība par transportlīdzekļa vadīšanu vai mācīšanu to vadīt tad, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē alkohola koncentrācija pārsniedz 1,5 promiles. Deputāti šādām izmaiņām piekrituši vienbalsīgi. Atbalstāms ir tas, ka kriminālatbildība būs arī par braukšanu narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē. Par šo pārkāpumu varēs līdz trīs gadiem atņemt brīvību vai arī noteikt probācijas uzraudzību, naudas sodu vai sabiedriskos darbus.

Tāpat tiem, kuri no pārbaudes atteiksies, varēs konfiscēt automašīnu. Pašlaik, ja autovadītājs pieķerts 1,5 promiļu reibumā, jāmaksā šis sods vai arī tiesības tiek atņemtas līdz pieciem gadiem.

Jācer, ka kriminālatbildība tomēr palīdzēs uz ceļiem mazināt tādas avārijas, kuras izraisa braucēji dzērumā.

TRIS PAR VIENU

Kā vērtējat mazāk noslogoto Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) posteņu slēgšanu uz laiku?

1. Galējs līdzeklis

Viktorija Gribuste, VUGD preventīcijas un sabiedrības informēšanas nodaļas vecākā inspektore:

– Darbinieku trūkuma dēļ periodiski uz laiku tiks apturēta vairāku mazāk noslogoto posteņu darbība. Dienests turpinās uz izsaukumiem reaģēt tāpat kā līdz šim, un uz notikumu dosies tuvākās pieejamās struktūrvienības. Iedzīvotājiem arī turpmāk tiks sniegta palīdzība veselību un dzīvību apdraudošās situācijās. Plānots, ka darbības apturēšana varētu skart 18 posteņus, tai skaitā Alsungā. Taču tas notiks nevis vienlaikus, bet katra posteņa darba apturēšanas biežums un ilgums būs atkarīgs no personāla nodrošinājuma.

VUGD priekšnieks Oskars Āboliņš norādījis, ka jau ilgstoši

meklēti veidi, kā pakalpojumus sniegt, neapdraudot ugunsdzēsēju glābēju veselību un drošību. Atsevišķu posteņu darbības apturēšana ir viens no galējiem līdzekļiem, bet 12% vakantu amatu jeb gandrīz 400 nodarbināto iztrūkums oktobra sākumā apvienojumā ar 160 cilvēku ilgstošo prombūti – darbnespēju, bērnu kopšanas atvaļinājumu u.c. – neatstāj izvēli. Dienests nespēj darba tirgū konkurēt atalgojuma ziņā, un gaidāmais cenu un izmaksu kāpums mums neļauj ne tikai atrast jaunus darbiniekus, bet arī profesionāļus noturēt. Ugunsdzēsēju skaits nav pietiekams, lai katru diennakti visos posteņos uz izsaukumu var doties vismaz trīs amatpersonas, kā prasa darba aizsardzība.

Šogad personāla trūkuma problēmas risinātas vairākos veidos. Lai nepārsniegtu saprātīgu virsstundu skaitu, ar autocisternu uz notikumu bieži devās tikai divi glābēji, pārkāpjot darba aizsardzības prasības un palielinot traumu risku. Ievērojot prasības, strauji auga virsstundu skaits. Tas radīja pārslodzi, kas ilgstoši nav pieļaujama. Pēdējos mēnešos naudas virsstundu samaksai budžetā nav, un vairākās vienībās kritisko personāla trūkumu tas neatrisinātu, jo, resursus plānojot, jāievēro arī likumā noteiktais atpūtas laiks un maksimālais virsstundu skaits.

Posteņu darba apturēšanas dēļ neviens ugunsdzēsējs glābējs netiks atlaists. Viņi uz izsaukumiem dosies no citām vienībām.

2. Ziemu gaida ar bažām

Jānis Abāšins, Latvijas Apdrošinātāju asociācijas prezidents:

– Apturot posteņu darbu, palielināsies laiks no izsaukuma brīža līdz ugunsgrēka dzēšanai, bet tas savukārt rada satraukumu apdrošinātājiem. Šīgada informācija liecina, ka atsevišķās īpašumu grupās pagājušā gada kopējo negadījumu skaitu jau tagad esam pārsnieguši vai tam pietuvojušies, lai gan ziema vēl nav sākusies. Pēc VUGD ziņām deviņos mēnešos noliktavas degušas 23 reizes – tik, cik pērn visā gadā.

Satraukumu rada arī ugunsgrēki būvobjektos, kas šogad konstatēti jau 15 reizes (pērn 18). Arī ražošanas ēkas degušas samērā bieži – līdz septembra beigām 120 gadījumu (pērn 122). Pagājušogad kopā VUGD reģistrējis 6717 ugunsgrēku, no kuriem aptuveni trešdaļa izcēlusies dzīvojamās un nedzīvojamās ēkās. Katru trešo ugunsgrēku izraisījuši nedroša elektroinstalācija vai bojātas elektroierīces.

Jāņem vērā, ka kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā un energore-

sursu cenu kāpuma arvien vairāk iedzīvotāju un uzņēmumu mainījuši apkures sistēmu, atsakoties no relatīvi drošākās gāzes vai elektrības un izvēloties lētāku alternatīvu. Diemžēl ne vienmēr notiek pareiza ekspluatācija un regulāra apkope. Tāpēc apdrošinātāji ir satraukušies par aukstā laika tuvošanos un aicina Iekšlietu ministriju un VUGD vēlreiz lēmumu pārskatīt: posteņus neslēgt vai darīt to mazāk, nekā plānots, vai posteņu darbību atjaunot pēc iespējas ātrāk.

3. Brīvprātīgie būs, bet – vai drīkstēs?

Kalvis Slavinskis, Alsungas *Spēlmaņu kroga* saimnieks, kādreizējais VUGD darbinieks:

– Sekas būs, un nekas labs nav sagaidāms. Var jau būt, ka, ugunsgrēkam izceļoties, dzēsēji no Kuldīgas līdz Alsungai paspēs ierasties nepilnā pusstundā, kā norādīts Ministru kabineta noteikumos. Varbūt līdz ar šo situāciju laiks tiks paildzināts. Bet uguns jau tāpēc nebūs rāmāka. Jo tālāks ceļš, jo ilgāk jābrauc, un var iznākt, ka glābēji ierodas tad, kad no objekta palikušas vairs tikai krāsmatas.

Jau pirms pāris gadiem bija paredzams, ka ar laiku posteņi paliks tikai lielākajos novadu

centros, bet mazajos miestņos tos likvidēs. Brīvprātīgās ugunsdzēsēju vienības, kādas kādreiz bija katrā pagastā, ir alternatīva. Taču ir ļoti daudz problēmu, lai tādas noorganizētu: jābūt speciālam transportam, kas tiek turēts siltās telpās un regulāri apkopots. Zinošu, fiziski rūdītu un pašreizējā cilvēku mums, Alsungā, jau netrūkst. Bet viņi visi aizņemti savos darbos. Ja jau dienesta darbinieki nevar strādāt virsstundas, vai brīvprātīgais varēs pamest darbavietu un skriet dzēst? Un pat tad, ja varēs, atkal atdursies pret visādiem normatīviem un drošības prasībām.

Alsungas postenis ir bijis spē-

cīgs, un, lai palīdzētu, esam braukuši uz izsaukumiem Kuldīga novadā, uz Jūrkalni, Aizputi, Užavu, Ventpili. Mums savulaik bija viens no lielākajiem izbraukumu skaitiem. Ja nolikvidēs posteni šeit, darbinieki pāries citur. Varbūt tas paildzinās ierašanās laiku un *augšas* savu ādu būs paglābušas. Ja nelaime gadīsies, cietīs cilvēki laukos. Tāpēc tā nav situācija uzlabošana. Vajadzēja tik nozīmīgai jomai atrast naudu, pameklēt to tur, kur varbūt nevajag tērēt tik daudz. Diemžēl par to domā tikai tad, kad notiek ļoti liela nelaime.

Daina Tafelberga

MANUPRĀT

Vai dzīvosim virtuāli?

Nesen viedtālrunī izmēģināju jauno Kuldīgas metatelpas jeb virtuālās realitātes lietotni *SAN*. Pašlaik tajā apskatāmi visi 22 Kuldīgas ielu mākslas festivālā radītie sienu gleznojumi, taču nākotnē to papildinās jaunākās galerijas, kas apskatāmas muzejā, Mākslas namā, bibliotēkā un kuras varēsim redzēt, pat neieejot ēkā – vien atverot viedtālruni un to pavēršot virs ēkas, izlemjot, vai interese ir tik liela, lai apskatītu klātienē. Meklējot izdevīgāko pusdienu piedāvājumu pilsētā, varēsim vairs netērēt ne savu, ne darbinieku laiku, staigājot no vienas kafējnīcas uz otru, – atliks vien atvērt lietotni un izlemt, kur doties, apskatot, kā porcija izskatīsies un cik tā izmaksās. Visa informācija par visu būs virtuālajā telpā. Lai gan tā jau ir realitāte, grūti noticēt, ka šādas tehnoloģijas atnākušas pie mums tik strauji. Vēl pirms desmit, piecpadsmit gadiem filma *Matriks* šķita zinātniskā fantastika, taču, redzot, ka virtuālā pasaule tik tiešām ir iespējama, rodas sajūta, ka vairs nav tālu līdz tam, kad uzliksim brilles un būsime ienākuši citā pasaulē, nemaz neizejot no mājas. Dienvidkorejas galvaspilsētā Seulā pērn jau radīta metaversa* pilsēta, kurā var izveidot savu avatāru** un pārvietoties virtuāli. Mājaslapa www.cities-today.com ziņo: prognozēts, ka virtuālā Seula līdz 2026. gadam varētu būt piemērota vide visiem administratīvajiem pakalpojumiem, tostarp ekonomikā, izglītībā, kultūrā un tūrismā. Vai Kuldīga varētu būt nākamā?

* No vārdiem *meta* (pār pasauli) un *univers* (Visums)

** Citāds ķermenis: datoranimācijas tēls vai robots

Amanda Gustovska

Galvenā redaktore Daiga Bitīniece – 63350567, redakcija@kurzemnieks.lv. **Žurnālisti:** Daina Tafelberga – 63350563, daina.tafelberga@kurzemnieks.lv; Inta Jansone – 63350568, inta.jansone@kurzemnieks.lv; Amanda Gustovska – amanda.gustovska@kurzemnieks.lv; Kristīne Pabērza – kristine.abolina@kurzemnieks.lv.

Literārā redaktore Dina Poriņa – 63350568, dina.porina@kurzemnieks.lv.

Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568, laila.liepina@kurzemnieks.lv, Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. nr. 1400. Iznāk otrdienās un piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta.

Iespēstis SIA *Poligrāfijas grupa „Mūkusalas”* Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Tirāža – 2577.

Kas ir veiksmīgs uzņēmējs

Karjeras nedēļā Kuldīgas jauniešu mājā pasākumu ciklā *Vai es arī varu kļūt uzņēmējs?* novada uzņēmēji dalījās pieredzē, atklājot vērtīgas atziņas.

Kuldīgas jauniešiem par savu pieredzi stāsta Kristaps Rozītis, Toms Egle, Artis Rozītis, Diāna Pantjušenkova un Līga Veide.

Kādām spējām jāpiemīt uzņēmējam?

Artis: – Tas ir pārvērtēti, ka jābūt superspējām. Tomēr jābūt paškritikai un reālistiski jāprot izvērtēt, cik daudz vari. Jaunieši bieži nezina, kas grib nākotnē būt, taču par to nevajag satraukties. Arī es ar pirmo reizi nošāvu greizi. Aizgāju studēt veterināro medicīnu, nomācījos divus gadus un sapratu, ka tas nebūs domāts man. Kā vecāki bērniem pēc skolas sakām: „Jādomā par nākotni, jāzina, ko gribi darīt, jāiegūst kāds grāds, ja ne, tev būs lidostā jātirgo hotdogi.” Mana atziņa ir ļauties dzīves plūsmai un doties uz augstskolu arī tad, ja nošauj greizi. Augstskola dos jaunus kontaktus, informācijas telpu, mācīs domāt un analizēt. Arī manā dzīves gājumā daudzi lēmumi pieņemti impulsīvi, tā radot dažādas labas lietas. Protams, bijušas arī kļūdas, taču tās ir kā mācība.

Diāna: – Jābūt neatlaidībai un ticībai sev. Un komandai, kas atbalsta: ģimenei, draugiem. Galvenais ir darīt to, kas patīk. Vari būt uzņēmējs kaut vai grāvju rakšanā, ja vien tev tas patīk!

Toms: – Jābūt drosmīgam ko tādu uzņemties un pārliecinātam par to, ko dari. Arī godīgam pret sevi un apkārtējiem. Kļūdas ir pieļaujamas un pat vajadzīgas, jo no tām mācāmies, lai tiktu uz priekšu.

Līga: – Jāiziet no komforta zonas, jo tikai tā var attīstīties. Mūs attur bailes, taču tās jāpārvar. Ja nebūsi pamēģinājis, šādas izdevības, iespējams, vairs nebūs. Arī es pamēģināju, un izdevās. Nedarbojamies lielā apjomā, taču mums tas patīk. Varbūt kādreiz sapelnīsim miljonu un uztaisīsim lielu garšvielu ražotni.

Kādas rakstura īpašības uzņēmējam traucē?

Artis: Uzņēmējs nedrīkst būt melns. Tādas situācijas un šāda rakstura cilvēki ātri tiek atklāti. Nav nevienas citas īpašības, kas varētu traucēt, ja vien ir ļoti laba biznesa ideja. Tā, visticamāk, atradīs cilvēku, kam piemīt visas uzņēmēja *superspējas*. Ideja rada vilni. Ne vienmēr zinām, kā visu izdarīt labi. Manā uzņēmumā darbinieki daudzas lietas izdara labāk par mani. Es esmu kā orķestra diriģents, kurš mēģina savākt labākus izpildītājus. Ja dalībnieki pūtīs šķībi, vislabākais diriģents koncertu nenovadīs. Uzņēmuma spēks ir komandā un pašā idejā.

Ar ko darba devējam jāreķinās?

Kristaps: – Darba devējam pluss ir tas, ka pats var noteikt savu laiku. Darbalaiks vienmēr nebūs 8.00–17.00, tas var būt arī līdz 20.00, pat ar negulētām naktīm. Garās stundās mierina apziņa, ka daru to sev. Nereti gan gribas visu mest pie malas un strādāt no 8.00 līdz 17.00, ne par ko neuztraucoties. Atbildības izjūta ir ļoti svarīga, jo jāuzņemas saistības gan ar klientiem, gan tiem, kuriem dod darbu. Tad vairs nevienu neinteresē, vai esi noguris vai slim. Ja līgums ar klientu noslēgts un termiņš deg, tad nākas upurēt laiku, attiecības, veselību.

Toms: – Jā, laika plānošana ir viens no plusiem. Stundas vari noteikt pats – citu dienu vairāk, citu mazāk. Jāprot pielāgoties: var gadīties ķibeles, jābūt gatavam uz visu. Darba ņēmējiem pluss tāds, ka spriedzes situācijas bieži atkrīt. Man svarīgi, lai darbinieki būtu apmierināti un justos novērtēti. Viena

Diskusiju vadītāja bērnu un jauniešu centra karjeras pulciņa vadītāja Agnese Cīče un izglītības speciāliste Anda Andersone.

Piedalījās:

- zīmola *Pepper Dog Čili* radītāja Līga Veide,
- bērnu izklaides centra *Brīnumzeme* izveidotāja Diāna Pantjušenkova,
- Kaļķu ielas kvartāla un alus darītavas *Duna Brewery* izveidotājs Toms Egle,
- ēdināšanas uzņēmumu *Stenders* un *Stender's Pica*, viesnīcas *Simanis* īpašnieks, restorāna *Bangerts* līdzīpašnieks Artis Rozītis,
- A. Rozīša dēls Kristaps Rozītis, kurš izveidojis galdniecības un metālapstrādes uzņēmumu *Melnā kolka*.

no darba devēja spējām ir darbiniekā pamanīt talantu, uzņēmumā to attīstīt.

Kāds ir jūsu lielākais gandarījums?

Artis: – Dzīve sastāv no veiksmītēm un neveiksmītēm – tas kopā veido rezultātu. Bieži sabiedrība uzspiež uzskatu, ka visiem vajag būt uzņēmējiem. Taču jānovērtē spējas. Ja varat sabiedriskā iestādē strādāt no 9.00 līdz 17.00 un jūs apmierina darba vide, grafiks un alga, palieciet tur! Nav obligāti jābūt uzņēmējam. Tam ir savi plusi, taču ir vairāki mīnusi, jau minētais augstais stresa līmenis.

Līga: – Lielākā veiksmē ir tāda, ka klienti turpina atgriezties un ir kļuvuši arī par draugiem. Apziņa, ka mūs novērtē, ka mūsu preces ir noderīgas, liek turpināt.

Kas jūs iedvesmojis uzņēmējdarbību sākt?

Līga: – Man ļoti patīk lasīt biogrāfiskas grāmatas par tādu cilvēku dzīvi, kuri mani iedvesmo. Vispār grāmatas lasīt iesaku ikvienam. Tās bagātina valodu. Vēl iedvesmo jebkurš laipns un smaidīgs cilvēks, no kā saņemam pozitīvu enerģiju.

Artis: – Es iedvesmojos no pieredzētā. Kad studijās paņēmu akadēmisko gadu, pastrādāju pāris darbavietās. Tur sapratu, ka tomēr gribu savu laiku plānot pats. Vēl atklāju, ka ir tādas lietas, kuras saprotu labāk vai varu izdarīt ātrāk nekā cits kolēģis. Tas mani motivēja – sāku apzināties, ka varu vairāk. Un kļūdas, kuras pieļāvu tolaik, manī kā mācība ir iesēdušās līdz šodienai, pavada un attiecīgos brīžos ziņo, ko vajag darīt un ko nevajag.

Toms: – Arī man lielu elku nav. Domāju, ka jauniešus ļoti motivē latviešu un ārzemju podkāstu diskusijas, kurās uz sarunu aicina iedvesmojošus cilvēkus.

Kristaps: – Grūti spiest, ar ko es nodarbotos, ja nebūtu audzis uzņēmēju ģimenē. Esmu uzaudzis līdz ar tēva uzņēmumu. Tas vienmēr šķita kā dabisks, pašsaprotams ceļš, pa kuru tālāk iet arī man. Iedvesmoja gan vecāki, gan vecvecāki.

Vai jauniešiem palīdzat gūt pieredzi savos uzņēmumos?

Artis: – Protams! Vasarā pie mums strādā daudzi no novada. Viesmīlība ir viena no tām nozarēm, kas dod ļoti lielu pieredzi. Pavisam elementāri: pārvarēt bailes, sarunāties ar klientiem, apgūt pieklājīgas komunikācijas formas. Tas ir labs ievads turpmākajā dzīvē.

Kristaps: – Pieņemam praktikantus no Kuldīgas tehnikuma galdniekiem un mēbeļu dizaineriem. Dažkārt, pieņemot nepieredzējušus darbiniekus, gan nākas darīt zināmu sociālo darbu.

Amandas Gustovskas teksts un foto

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā vērtējat Kuldīgas novada domes līdzšinējās priekšsēdes Ingas Bērziņas darbu? Ko domājat par šī amata jauno kandidāti Inesi Astaševsku?

Inga Kaltniece, strādā Kuldīgas novada pašvaldībā:

– Domāju, ka cilvēku uzticība Bērziņai bijusi liela, tieši tāpēc viņa tikusi Saeimā. Par pilsētas attīstību nav nekādu šaubu, jo esam nodrošināti ar pēctecību, – līderkomanda ir pietiekami plaša, lai tā šo vadību uzņemtos. Kaut kādā mērā Kuldīgai tas ir zaudējums, ka Inga vairs nebūs priekšsēde, taču tas ir arī ieguvums. Inga Kuldīgas attīstībā paveikusi daudz: ir sakārta vide, radīti uzņēmējdarbībai pretimnākoši apstākļi. Pēdējos gados biežāk vērojams, ka pēc tam, kad izglītība iegūta Rīgā un citos pilsētās, pie mums atgriežas arī jauni cilvēki, kas šeit veido ģimēni, – tas ir apliecinājums tam, ka Kuldīgā viss ir labi. Neesmu domājusi, vai Ineses vietā gribētu redzēt kādu citu. Jau guvusi pieredzi, vadot lielu skolu. Viņa ir arī deputāte, tāpēc domāju, ka Kuldīgai viss būs labi.

Imants Bergs, pensionārs:

– Neko sliktu par Ingu pateikt nevaru. Ko labu viņa būtu izdarījusi vai ko nebūtu izdarījusi, arī grūti pateikt. Pilsēta attīstās, taču attīstība varētu būt lielāka, jo Latvija starp Baltijas valstīm visādā ziņā iepaliek. Pilsēta ir kaut cik sakārtota, taču 32 gadu laikā – pārāk maz. Bažas par Bērziņas aiziešanu no amata nav, jo domāju, ka labi strādās arī nākamais priekšsēdētājs. Nezinu, vai kas mainīsies, kad Bērziņa būs Saeimā, – strīdi jau tur notiek visu laiku, un nekā laba nav. Latvija gan nebeidzas ar Saeimu, jo vēl ir Ministru kabinets. Par Astaševskas izvirzīšanu dzirdējis esmu. Es viņu nepazīstu. Dzirdējis neesmu ne sliktu, ne labu.

Jurijs Gerasimuks, celtnieks no Vācijas:

– Esmu Kuldīgā uzaudzis. Inga Kuldīgu sakārtojusi – pilsēta ir skaista. Kā nekā šī vienmēr bijusi tūristu pilsētiņa, te brauc ļoti daudzi eiropieši. Bērziņa ir malacis! Esmu atbraucis no Vācijas – arī tur mūsu mazo pilsētiņu atpazīst kā Goldingenu. Par Inesi Astaševsku kā nākamo priekšsēdi emu tikai *par!* Pats esmu mācījies tagadējā Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā. Tajā brīdī gan Inese mācījās augstskolā. Esmu daudz laba dzirdējis par viņas mammu – zinu, ka viņa daudzus gadus strādājusi domē. Būtu tikai priecīgs par Astaševsku Bērziņas vietā.

Viens mīnuss gan Kuldīgai ir, kas nav izdarīts, – tās ir darbvietas. Cilvēkiem ļoti grūti atrast labu darbu un nopelnīt. Nav tādu uzņēmumu, kas piedāvātu darbu, lai cilvēki te varētu palikt, nākas meklēt citās pilsētās.

Anita Griškēvica, pensionāre:

– Par Bērziņas darbu varu teikt labu – pilsēta sakārtota. Varbūt ir arī kaut kas, kas nav izdarīts, taču es to neesmu ievērojusi. Bērziņai vajadzēja palikt mūsu pilsētā, nevis iet uz Saeimu – tur viņa tai 100 cilvēku burzmā pazūdīs. Par Ineses izvirzīšanu esmu dzirdējis. Arī viņai vajadzēja palikt kā skolas direktorei.

Vien nesen šo amatu ieņēma – tagad skolā atkal jāmeklē jauna direktore. Viņas darbus gan nezinu, tāpēc grūti spriest, vai ir piemērota priekšsēdes amatam. Kuldīgā vajadzētu vairāk darbavietu un dzīvokļu – tā ļoti aktuāla problēma.

Pēteris Grinkevičs, celtnieks:

– Pa lielam varu teikt labu – pilsēta ir skaista, sakopta, lai gan vēl ir vietas, kas būtu jāsakopj. Vairākas vecas ēkas vecpilsētā vajadzētu pārbūvēt. Daudzas pamestās vajadzētu nojaukt un vietā uzcelt ko noderīgu. Par Bērziņas iekļūšanu Saeimā man nav viedokļa. Kas ir Inese Astaševska, nezinu.

Aija Gruntmane, pensionāre:

– Domāju, ka jebkuri pilsētas remontdarbi ar Bērziņu bijuši saskaņoti. Lai gan citi atbildīgi par atsevišķām nozarēm, viņi visi darbojas komandā. Visu līdz šim paveikto vērtēju labi. Nevienu mīnusu nosaukt nevaru. Domāju, ka Bērziņas nokļūšana Saeimā bija neizbēgama, – tā tas dzīvē notiek, ka katrs kāpj pēc iespējas augstāk. Nekas sliktas tur nav – gan jau kādu labu vārdu viņa Saeimā aizliks arī par Kuldīgu. Inese Astaševska vada Plūdoņa skolu, bet par viņu neko daudz nezinu.

Amanda Gustovska, Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Mudina apgūt darba tiesības

(Sākums 1. lpp.)

ARODBIEDRĪBA – LABĀKAIS PALĪGS

„Kopā ar skolotājiem – komandu mentoriem – secinājām, ka divi kovida gadi un attālinātās mācības skolēnu motivācijai nodarījušas daudz ļauna,” teica konkursa koordinatore, LBAS sabiedrisko attiecību speciāliste Sanita Birkenfelde. „Kurzemes komandas uzrādīja diezgan labus rezultātus, bet varbūt uztraukums traucēja atbildēt ātri un pareizi. Mājas darbu par to, kāpēc vajadzīga arodbiedrība, visi sagatavojuši ļoti labi. Pārsteigums ir jaunpieņacēji – Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālā vidusskola, no kuras startēja divas komandas. Liepāj-

Konkursā *Profs* pirmoreiz un ar labiem rezultātiem piedalījušies Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālās vidusskolas audzēkņi.

niekiem uzvaru izcīnīt palīdzēja pieredze šādos konkursos.

Jāatzīst, ka visā Latvijas izglītības sistēmā darba tiesībām un aizsardzībai atvēlēta ļoti maza vieta. To pārzināšana un ievērošana ir viens no patriotisma un demokrātiskas valsts stūrakmeņiem. Darba devēji nevarētu jaunus darbiniekus apmānīt, ja pietiekamu juridisko zināšanu viņiem nav, bet būtu pārliecība, ka arodbiedrība aizstāvēs un palīdzēs atrisināt ikvienu strīdu. Tad arī jaunieši nevis brauktu prom no valsts, bet paliktu strādāt šeit. Lielāku atzinību pelnījuši tie skolotāji, kuri izmanto jebkuru iespēju, lai jaunieši var šīs ļoti vajadzīgās zināšanas iegūt.”

PIEDALĀS 26 KOMANDAS

Vērtēja LBAS juristi: darba tiesību konsultants Kaspars Rācenājs un darba aizsardzības konsultants Mārtiņš Pužuls. Žūrijā piedalījās arī Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvis Linards Zvaigzne. Kurzemē uzvarēja Liepājas Valsts tehnikums. Vidzemes pusfinālā labāko rezultātu ieguva Smiltenes tehnikuma audzēkņi, bet Zemgalē un Pierīgā konkurss notika vakar. Kopumā piedalījās 26 profesionālo izglītības iestāžu komandas (katrā seši dalībnieki). Fināls būs decembrī Rīgā.

**Daina Tāfelberga
Kaspars Rācenāja
arhīva foto**

Apmeklē uzņēmējus un amatniekus

Sākušies tradicionālā konkursa *Gada uzņēmējs un amatnieks* nominantu apmeklējumi Kuldīgas novadā.

Saņemtas 86 iedzīvotāju anketas, kurās nosaukti pretendenti šādās kategorijās: *Gada lauksaimnieks, Gada pakalpojums, Gada ražotājs, Gada tūrisma uzņēmējs, Gada amatnieks, Gada skaistumkopšanas speciālists, Ģimene uzņēmējdarbībā, Debija, Ilgtspējīgākais uzņēmums.*

Konceptkafejnīca *Savs* pieteikta grupā *Debija*. Īpašnieks Jānis Čāče žūrijai stāstīja gan par grūtībām, gan plāniem: „Atrodamies klusākā vietā un zaudējam daļu klientu, kuri pilsētā iebrauc, bet nesūdzamies, jo mums to ir pietiekami.” Uz nākotni viņš skatās pozitīvi.

Šajā kategorijā minēts arī uzņēmē-

mums *Mīci*. Tā īpašniece Kristīne Volfa ražo bērniem labvēlīgu plastilīnu un formiņas, lai ar to var rotaļāties: „Ražot sāku tāpēc, ka manam bērnam bija logopēdiskas problēmas, ko mazinājām ar sensorajām rotaļām. Pirkstu kustības ir ļoti svarīgas valodas attīstībai. Plastilīns palīdz ne tikai bērniem, bet arī cilvēkiem pēc insulta.”

Grupā *Ražotājs* pieteikta SIA *Rudy's Brewing Co* jeb kombucha ražotne. Pārtikas tehnologs Aigars Celms stāstīja, ka kombucha ir dzēriens uz tējas sēnes bāzes. Lai piešķirtu garšu, pievienoti augļu biezeņi, kas iepirkti Francijā. Uzņēmums mērķtiecīgi strādā pie eksporta, un Kuldīgā ražoto var nopirkt Grieķijā, Spānijā, Portugālē, Lietuvā, Igaunijā, Somijā, drīz varēs arī Dubajājā un Japānā.

Šajā kategorijā uzslavēta arī

alus darītava *Duna*. Tās vadītājs Roberts Jansons žūriju iepazīstināja ar procesu: „Ražojam dažādus alus dzērienus. Nesen atgriezāmies no Francijas, kur guvām pieredzi. Daudz eksperimentējam, daudz kļūdāmies, līdz iegūstam tādu dzērienu, kāds cilvēkiem garšo.”

Vārmes zemnieku saimniecība *Rugāji* pieteikta grupā *Lauksaimnieks*. Atis Jankovskis ar šo nozari saistīts jau kopš bērnības. Pandēmijas laikā viņš aizrāvēs ar meloņu un arbūzu audzēšanu.

Pretendenti tiks apciemoti un vērtēti arī 1., 4., 8. un 15. novembrī. Konkurss organizē Kuldīgas novada pašvaldība kopā ar laikrakstu *Kurzemnieks*.

**Jana Sūruma
Lāsmas Reinfeldes foto**

SIA *Mīci* īpašniece Kristīne Volfa rāda bērniem drošu plastilīnu un formiņas. Rotaļas ar to un pirkstu kustības attīsta arī valodu.

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Staigā ar metāla detektoru, palīgā sauc bērns, sieviete apmelo vīru

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieka vietnieka pienākumu izpildītāja Ineta Meiere.

24. oktobris. Kuldīgā regulējam satiksmi uz vecā Ventas tilta, kad tur notiek filmēšana. Piltenes ielā iegriežamies pie ģimenes, kuras dzīvesveids kaimiņiem traucē: varbūt pēc pārrunām nekārtības mazināsies. Rudbāržos klaiņojošs suns uzbrūk garāmgājējiem. Atrodam īpašnieci, atgādinām turēšanas noteikumus. Nīkrācē kādās mājās pieklīdis kaķis – iespējams, kāds dzīvnieciņu tur palaidis. Lietu nododam vides speciālistam. Neapstiprinās ziņa, ka pie veikala *Eldo* pieklīdis melns suns ar kakla siksnu un grib iekļūt.

25. oktobris. Basu ceļā notiek mežizstrāde, un automašīna ceļmalā novietota neapgaismotā vietā – tumsā kāds var uzbraukt. Īpašniekam izskaidrojam, kā jārikojas pareizi: jāizliek brīdinājuma zīmes u.tml. Pie *Drogām* piek-

ram vīrieti, kurš lieto alkoholu, rakstām protokolu. Tas pats – vīrietim, kurš piedzēries atrodas kāpņu telpā Planīcas ielā, viņu arī nākas nogādāt mājās. Laidu pagastā vairāki kaķi no kāda dzīvokļa regulāri skrāpē kaimiņu durvis, ielaužas svešos balkonos un traucē citādi. Saimniece taisnojas, ka meitas kaķīšus tikai pieskata. Šādu problēmu vairs nebūšot, jo meita drīz atgriezīsoties. Videokamerā redzams, ka Pilsētas estrādē jaunietis smēķē. Atklājam, ka viņš ir nepilngadīgs. Sazināmies ar vecākiem – mammai ar dēlu abiem vajadzēs atbildēt likuma priekšā. Zvans no Skuju ielas: uzlikta jauna zīme *Braukt aizliegts!*, bet tā netiek ievērota. Ziņotājs lūdz šo vietu pavērot biežāk. Ziņojam Valsts policijai. Tāda zīme netiek ievērota arī Pārventas estrādes laukumā.

26. oktobris. Turlavā Elku birzī kāds staigā ar metāla detektoru. Aizdomīgo sastopam uz lauka, nevis aizsargājamajā teritorijā,

bet atgādinām noteikumus. Vatsapā saņemam ziņu, ka Kuldīgā, Skrundas ielā, jau nedēļu stāv sveša automašīna. Izrādās, ka tā pieder rīdziniekam, kurš Kuldīgā viesojas.

27. oktobris. Neatliekamā palīdzība lūdz mūs talkā, jo pieturā *Mazrenda* atrodas ļoti piedzēries vīrietis. Rakstām protokolu un nogādājam dzīvesvietā. Pēc brīža mediķi ziņo atkal – šoreiz piedzēries vīrs ir Skrundas–Snēpeles ceļā. Rīkojamies tāpat.

28. oktobris. Videokamerās redzams, ka Adatu ielā vairāki jaunieši smēķē. Sastopam trīs puisus – divi nav pilngadīgi, tāpat pārkāpuši likumu. Ceļā gadās vīrietis, kurš lieto alkoholu: viņam sods. Ēdoles pieturā vīrietis dzēris tik daudz, ka paiet nespēj, – jāraksta protokols, jāved mājās. Ap septiņiem vakarā telefoniski palīdzību lūdz bērns, kura tēvs sit mammu. Fakts apstiprinās. Vīrietis no ģimenes tiek nošķirts, sāks process par

emocionālo un fizisko vardarbību bērna klātbūtnē. Pēc pāris stundām vīrietis ir atgriezies un noteikumus pārkāpis. Nākas aizturēt. Ap 23.00 pie *Kursas zemes* piedzēries vīrietis uzmācas garāmgājējiem – vedam mājās.

29. oktobrī. Ap pustrījiem naktī Jelgavas ielā vīrietis, kurš nošķirts no ģimenes, atgriezies atkal, jo neesot, kur dzīvot. Bet likums neļauj turp iet, un pēc pārrunām vīrietis dodas prom. Jelgavas un Mucenieku ielas krustojumā pamanām trīs strīdamies, konfliktu izšķiram. Videokamerā redzam, ka Baznīcas ielā guļ vīrietis. Izrādās, viens no strīdniekiem. Viņš ir cietis un tiek nogādāts slimnīcā. Rīta pusē patruļa pieķer vīrieti dzeram Liepājas ielā, vēlāk kādu – Mucenieku ielā. Veikala *Gausa* pārdevēja ziņo, ka pagalmā starp iereibušajiem briest kautiņš. Paspējam izkliedēt, pirms tas sācies. Piltenes ielā sūdzība par kaimiņiem, ar kuriem uzvedību jau pārrunājām. Tā kā tas notiek

divos dienā, likums nav pārkāpts.

30. oktobris. No Dzeldas zvana, ka vīrs reibumā aizgājis medībās kopā ar nepilngadīgiem bērniem. Pārbaudot atklājam, ka ar viņiem viss kārtībā. Taču reibumā ir sieva, un viņai sods par nepatiesu izsaukumu. Viltus izrādās arī zvans, ka Pelču ielā guļ piedzēries vīrietis, savukārt ziņa par krūmos noslēptu velosipēdu Dzintaru ielā ir tikai daļēji patiesa – ritenis atstutēts pret māju. Planīcas ielā zālienā pie koka gan guļ vīrietis stiprā reibumā, ievietojam izolatorā.

Nedēļas laikā konstatēti auto apstāšanās un stāvēšanas pārkāpumi Liepājas, 1905. gada, Strautu, Baložu un Baznīcas ielā. Ik dienu pārbaudām Ventu, jo ir maksājamais satopam, bet noteikumus tie nepārkāpj. Par vairākiem nesakoptiem īpašumiem Skrundā uzrakstīts protokols.

Pierakstījusi **Daina Tāfelberga**

Zelta rudeni nopēdoti 20 kilometri

Oktobra beigās no Aizputes caur Kazdangu līdz Laidu lauku sētai *Zemturi* vairāk nekā 60 garo pastaigu cienītāju izgāja daļu no Mežtakas 91. posma. Pārgājienu organizēja Kuldīgas tūrisma informācijas centrs kopā ar Viduskurzemes tūrisma apvienību. Ceļā pavadot ilgāk nekā piecas stundas, noiets ap 20 kilometru.

Ejot var novērtēt rudens krāšņumu.

AIZPUTES PILSKROGĀ

Aizputē visi pulcējās pie vecā pilskroga, kas tagad ir atpūtas vieta *Lapka Hemp*, kurā saimnieko Artūrs Lapka ar ģimeni. Ceļotāji, malkojot kaņepju tēju, klausījās Artūra stāstījumu par kaņepju audzēšanu, auga labajām īpašībām un lietojumu. Uzzināja, kā ģimene sākusi senajā ēkā darboties, kā ar domubiedriem iekārtojuši tādu vidi, kas patīktu pašiem un viesiem: plašajās telpās var nakšņot, rīkot svētkus, koncertus. Pilskroga īpašnieks ved arī ekskursijā pa pilsētu. Ceļotāji ieskatījās pagrabā, kur kāposti kādreiz skābēti lielos betona kublos. Tad ātri izsoļoja cauri Aizputei, lai pa ceļiem un celiņiem dotos uz Kazdangu.

KAZDANGAS MUIŽĀ

Pēc 12 kilometriem tika sasniegta Kazdangas pils, varēja atpūtināt kājas, iestiprināties ar līdzpaņemto maltīti. Gide izvadāja pa namu, stāstot par vēsturi, par

to, kādas problēmas jārisina tik senas un lielas ēkas uzturēšanā. Pašreiz tur atrodas Kazdangas tūrisma informācijas punkts un muzejs, kurā var iepazīt senos laikus un pagasta vēsturi. Muižas komplekss daudzās paaudzēs piederējis ļoti bagātiem un politiski ietekmīgiem Kurzemes baroniem Manteifeļiem. Klasicisma stilā Kazdangas muižu 19. gs. sākumā cēlis slavenais Rietumeiropas arhitekts Johans Georgs Ādams Berlics.

Laidu MINIZOODĀRZĀ

Tālāk Mežtaka cauri daļai Kazdangas muižas parka veda uz Laidiem. Galamērķi – Laidu lauku sēta *Zemturi*, kur saimnieki sarūpējuši zupu, kas pēc garā ceļa garšo lieliski, našķim – ābolmaize no auzu miltiem. Te var sastapt dažādu šķirņu trušus, vistas, tītarus, kazas, alpakas, savvaļas zīrgus, emu un citus. Izveidotas divas takas: mājdzīvnieku un mājputnu, dižkoku un puķu.

Artūrs Lapka savā bārā.

Pilskroga pagrabā saglabājušies betona kubli kāpostu skābēšanai.

Tikšanās Aizputes vecajā pilskrogā jeb atpūtas vietā *Lapka Hemp*.

Pietura – Kazdangas pils, celta 1800. gadā un piederējusi Kurzemes baroniem Manteifeļiem.

Laidu pagasta lauku sētā *Zemturi* var aplūkot dažādus putnus un dzīvniekus, arī neierastus.

REKLĀMA

PASAUĻĒ

Kas tā par vietu? 34. kārtā

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Vulkāniska salu grupa. Tā ietilpst kādas valsts autonomajā apgabalā. Galvaspilsētas nosaukums sākas ar burtu F. Tur atrodas arī arhipelāga lielākā osta. Salas autonomais apgabals ir Eiropas Savienības daļa. Populārs galamērķis – katru gadu to apmeklē vairāk nekā miljons ceļotāju. Tūrisms veido 20% no salas ienākumiem. Tā pazīstama ar vīnu, eksotiskiem ziediem un tūristiem domātām izpriecām, sevišķi Jaungada uguņošanu, kā arī pārgājieniem gar kanāliem jeb levadām, kas caurvij visu salu. Vietas nosaukums cēlies no portugāļu valodas un nozīmē *koksne* jeb *koks*. Šo vārdu salai piešķīra portugāļu jūrasbraucēji, kuri 15. gadsimta sākumā neapdzīvoto arhipelāgu kolonizēja.

Atbildi gaidām līdz 3. novembra 11.00 e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

33. kārtas atbilde: Gozo, Malta.

Pareizi atbildējuši: Vilnis Bēniņš, Ingars Neimanis, Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Rasma Stepe, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Taiga Putniņa, Daina Gerente.

Konkursu atbalsta veikals Cikāde.

ATRODI TEIKUMU!

Meklējiet pilno teikumu *Kurzemniekā* un atbildes līdz 3. novembra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

25. oktobra laikrakstā: „Vasara bija ļoti karsta...”

Iepriekšējā atbilde: „No rīta brokastis gatavoju pa pliko, lai āda elpo.”

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Rasma Stepe, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Daina Gerente.

MŪZIKA

Ar cītīgu darbu, atpūtu un veiksmi

Kuldīdzniece Ilva Ešenvalde desmit gadus aizraujas ar saksofona spēli. Viņa mācās Jāzepa Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolas 4. kursā un pēdējos gadus piedalās starptautiskos konkursos. Pašlaik par viņu vēl var nobalsot Latvijas talantu konkursa *Ineses Galantes talanti* mājaslapā, kur viņa izpilda Ežēna Bocas skaņdarbu *Impromptu et Danse*.

Saksofonu Ilva spēlē kopš deviņu gadu vecuma. Meitene iestājusies Kuldīgas mūzikas skolas kora klasē, taču pēc diviem gadiem nācies mainīt dzīvesvietu, tādēļ mācības viņa turpinājusi Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskolā. Veselības problēmu dēļ kora klasi nācies nomainīt pret mūzikas instrumentu. Ilva stāsta: saksofonu izvēlējusies tādēļ, ka toreiz ļoti patikusis multiplikācijas filma *Simpsoni*, kur vienā no galvenajām lomām to spēlē meitene Lisa. Ceturtajā saksofona klasē Ilva atgriezies Kuldīgā, divus gadus mācījusies pie skolotājas Līgas Aleksandras Jāvāldes un spēlējusi arī Kuldīgas saksofonistu ansambli, kur, kā pati stāsta, ļoti patīcis.

Tagad Ilva darbojas J.Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolas saksofonistu kvartetā un orķestrī. Vienlaikus spēlē klavieres un mācās diriģēšanu. Pāris gadu pēc Kuldīgas mūzikas skolas beigšanas viņa mācījusies trompeti,

Viens no lielākajiem piedzīvojumiem – pērn konkurss Parīzē, kur Ilva Ešenvalde ieguvusi 3. vietu starp 25 jauniešiem saksofonistiem no visas pasaules.

taču šis instruments nav ieinteresējis. Doma turpināt apgūt saksofonu profesionāli nākusi diezgan vēlu: „Biju jau beigusi mūzikas skolu un pamatskolā mācījos pēdējo gadu. Skolotāja Līga manīja, ka man ir talants, un toreiz ieteica doties uz Rīgu.”

NEAIZMIRST PAR ATPŪTU

Pārsvārā Ilva atskaņojusi akadēmisko mūziku, taču savam un citu priekam arī populāro estrādes mūziku. Kvartetā viņa apgūst jaunu žanru – tango: „Tas man ļoti patīk. Mācāmies Tjerī Eskeša (*Thierry Escaich*) skaņdarbu *Tango Virtuoso*. To kvartetā vēlējos spēlēt jau ļoti sen, īpaši sop-

rāna saksofona lomā. Man patīk klasiskā mūzika un pats process, saspēle ar citiem. Bet orķestrī skan arī citāda žanra skaņdarbi: gan džeza, gan latviešu estrādes. Par godu skolas 95 gadu jubilejai notiek dažādi koncerti.”

Pēdējos gados darbs ir intensīvs: „Spēlēju divas līdz četras stundas dienā. Ja ir mēģinājumi vai koncerti, vēl vairāk. Ir bijuši tādi periodi, kad to darīt negribas, taču tad cenšos atrast brīvu brīdi sev, lai atvilktu elpu. Šovasar pirmo reizi trīs gadu laikā paņēmu brīvu mēnesi, kad saksofonu nepaņēmu pat rokās. Pēc mēneša atguvu lielāku interesi – nevarēju vairs nolikt malā. Ļoti gribējās

uzspēlēt.” Vaicāta, kas sagādā lielākās grūtības, viņa teic: „Pirmos gadus tādu nav – grūtāk ir iemācīties spēlēt labi. Mūsdienās katrs, ja ļoti vēlas, var apgūt saksofonu. Nav nepieciešamas specifiskas īpašības – katrs var darīt to, kas patīk, ja cītīgi strādā un tiecas uz mērķi.”

SVARĪGA ARĪ VEIKSME

Konkursos Ilva piedalījusies jau tad, kad mācījusies Kuldīgā. Pēdējie gadi bijuši aktīvāki un nopelniem bagātāki – pagājušogad Parīzes saksofonistu konkursā viņa ieguvusi trešo vietu starp 25 dalībniekiem no visas pasaules, uzstājoties Žana Filipa Ramo (*Jean-Philippe Rameau*) konservatorijā. Iegūta pirmā vieta konkursā *Wind Stars 2021*.

I.Galantes talantu konkursā jaunā mūziķe piedalās pirmo gadu: „Vasaras beigās internetā pamanīju, ka sākas pieteikšanās. Nodomāju: „Kāpēc gan nepaņēmt?” Šis ir pēdējais gads vidusskolā, tāpēc gribu izmantot visas iespējas. Skaņdarbu izvēlējos kopā ar skolotāju Oskaru Petrauskī, pie kura mācos ceturto gadu, un tas mani uzrunāja ar skaisto melodiju.” Konkurss piedalās vēl seši skolasbiedri.

Vaicāta par savu sniegumu, Ilva teic: „Vienmēr var labāk. Bet vienmēr ar sevi tiešām lepojos, un šķita, ka nospēlēju ļoti labi. Tas bija kādā skolas eksāmenā pirms pāris gadiem. Atzīmi vairs neatceros, taču skaņdarbs bija

klasisks.” Vaicāta, ko darīs ar balvu, ja uzvarēs, viņa atzīst, ka tas nav mērķis: „Neeju, lai uzvarētu. Manuprāt, konkursi ir tāda kā laimes spēle – viss atkarīgs no dalībnieka veikuma, žūrijas viedokļa un lielā mērā no veiksmes. Vēlos pateikties visiem, kuri mani atbalsta. Nebiju gaidījusis tik milzīgu atsaucību!”

TIEKTIES TĀLU

Viens no lielākajiem pēdējo gadu piedzīvojumiem bijis brauciens uz Parīzi pagājušogad: „Ierados dienu pirms konkursa, lai skaņdarbu izmēģinātu kopā ar koncertmeistari. Komunicējam tikai angļiski. Viņa ļoti nerunāja, tāpēc pirmais pārbaudījums bija saprast vienai otru, lai priekšnesums izdotos. Konkurss aizritēja veiksmīgi. Noteikti gribētu tur vēl atgriezties. Man patīk gan pati valsts, gan tās iedzīvotāji – viņi šķiet ļoti atvērti, pretimnākoši.”

Ilvai ir vairākas idejas, ko darīt pēc mūzikas vidusskolas: „Domāju, kur mācības turpināt, – Latvijā vai ārzemēs. Domas mainās visu laiku, taču skaidri zinu, ka saksofons ir mana lieta, – to sapratu tajā mēnesī, kad biju to nolikusi malā atpūsties. Taču gribētu iemācīties spēlēt arī fagotu un čellu – man patīk šo instrumentu skanējums.”

Amanda Gustovska
Ilvas Ešenvaldes arhīva foto

Konkursu uzvarētājus noskaidrosim gada nogalē.

VĒSTURE

KULDĪGAS
NOVADA
MUZEJS

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas novadā.

34. jautājums

Kā sauc saimniecības piederumu? Ko ar to darīja?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz 3. novembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

33. jautājuma atbilde: Alsungas ugunsdzēsēju depo.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Ruta Pone, Daina Gerente.

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 3. novembra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Kur Kuldīgas novadā ir viedais ciems?

Atbilde: Kuldīgas Sv. Katrīnas baznīca oktobrī nosvinējusi 770. jubileju.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Rasma Stepe, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Daina Gerente.

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

PĀRDOD

Vienistabas **DZĪVOKLI**.
Cena: 26 000 EUR. Tāl. 29296900.

JAUNBŪVI Talsos (190 m²), zemi (1000 m²), telpas nav izbūvētas, cena: 50 000 EUR. Iespējama maiņa pret mežu vai zemi. Tāl. 26129919.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes skaidu **BRIKETES** (455 EUR/palete), klucīšus (160 EUR/1,3 m³ maiss), mizas, skaidas, šķeldu. Tāl. 26651831 vai www.vevers.lv.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**. Ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 392 EUR par paleti. Tāl. 20331463.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tāl. 26383529.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tāl. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tāl. 27885688.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tāl. 29428876.

Sausu **MALKU**. Tāl. 29254530.

Sausu **MALKU** maisos, piegāde nodrošināta. Tāl. 25607959.

Sertificēta kautuve pārdod svaigu, Latvijā audzētu **CŪKGAĻU**. Bezmaksas piegāde. Tāl. 29406978.

Pašaudzētu **CŪKGAĻU** ar piegādi. Tāl. 29580000.

KĀPOSTUS skābēšanai. Tāl. 29653166.

PAZUDIS

Kuldīgā, vecpilsētas rajonā, pazudis jauns **RUNCĪTIS** vārdā Rūdis. Kaķītis ir bailīgs un nevienam rokās nedodas. Iespējams, ka ieklīdis kādā telpā, kura tiek aizslēgta. Kaķim ir mikročips. Tāl. 29710311.

DĀVINA

KUCĒNUS (vācu aitu suņa krustojumu). Uz jaunām mājām gatavi doties decembrī. Tāl. 26475783.

MAINA

Vienistabas **DZĪVOKLI** ar malkas apkuri Kuldīgā pret citu īpašumu. Tāl. 22447206.

PĒRK

Vietējais uzņēmums pērk **LIELAS MEŽA PLATĪBAS**: izcirtumus, jaunaudzes un briestaudzes. Augstākās cenas! Tāl. 25731315.

SIA AIB iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS**, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tāl. 20238990.

Z/s SMAIDAS pērk **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

AUTOMAŠĪNAS. Tāl. 20294598.

Visu veidu **PADOMJU TEHNIKU**: kombainus *Ņiva, Jeņisej*; automašīnas *GAZ, ZIL, MAZ, KamAZ, KrAZ*; kāpurķēžu traktoros *DT-75, 74, T130, T150, T170*; ritenetraktoros *T150, T40AM, MTZ80, 82, JUMZ*; ekskavatoru *EO*. Tūlītēja samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu. Tāl. 27347347.

DAŽĀDI

MAINĀM JUMTUS, siltināšanas darbi, koka konstrukcijas, montāža, telpu remonts, materiālu piegāde. Tāl. 22407371.

Sertificēts **TAKSATORS** profesionāli izgatavos inventarizācijas lietu jūsu mežam. Cena: 60 EUR! Piedāvājam arī **MEŽAUDZES** novērtēšanu, cirsmu dokumentācijas sagatavošanu, īpašuma robežu, kupicu ierīkošanu un atjaunošanu, bezmaksas konsultācijas. Strādājam visā Latvijā! Tāl. 25731315.

5. novembrī Ēdoles pagasta kapsētās **SVECĪŠU VAKARS**: Postmuižas kapos 13.00; Lieģu kapos 13.40; Ķesteru kapos 14.30; Kaušu kapos 15.00; Paružu kapos 15.40; Lūšu kapos 16.30.

Sadārdzinoties ražošanas izmaksām, laikraksts **Kurzemnieks**, sākot ar 1. novembri, mazumtirdzniecībā maksā:

0,95 EUR
otrdienās

1,35 EUR
piektdienās

DĀRZĀ

Ārija
Rudlapa,
agronome

Līdz 11. novembrim

1. novembris. Sakņu diena. Novāc vēlos rutkus, mārūtus, topinambūrus, cigoriņu saknes, pastinakus. Stāda ziemas ķiplokus un sīpolus.

2.–4. novembris. Ziedu dienas. Apgriez ziemcietes un rozes. Sagatavo dobes ziemai. Pierok neiestādīt ziemcietu un dekoratīvo krūmu stādus. Griež klūgas pinumiem. Sakārto ievāktās sēklas un noliek glabātavās gladiolu sīpolus un dāliju gumus, kā arī kannu, monbrēciju, begoniju un citu puķu pārziemināmās veģetatīvās daļas

5., 6. novembris. Lapu dienas. Ja vajag, tad laista telp-

augus. Ja vēl nav paspēts un dienā laiks piemērots, nomazgā sienas siltumnīcai. Stāda ziemas sīpolus lokiem.

7. novembris. Augļu diena. Skābē kāpostus. Ieziemo jaunus augļu kokus.

8. novembris. Dārza darbiem ne īpaši labvēlīga diena. Taču apstrādāt augsni nezāļainos laukos drīkst, tāpat arī novākt nevietā augošu krūmus un kokus.

9.–11. novembris. Sakņu dienas. Jāpadara pēdējie darbi zemes apstrādē un mēslošanā. Ja laika apstākļi atļauj, tad ziemas ķiplokus, sīpolus un tulpes arī vēl var paspēt iestādīt.

* **Kāpostu skābēšanai** labākās dienas: 27., 28., 29. novembris, 4., 5., 6. decembris.

* **Ziemassvētku, Jaungada un Adventa rotājumu griešanai** piemērotākās dienas: 30. novembris, 1., 9., 10., 11., 20., 27. decembris.

LĪDZJŪTĪBAS

Izsakām līdzjūtību Rožu ģimenei, no tuva cilvēka atvadoties.

Renču ģimene

Balts eņģelis atnāca sapnī

Un aiznesa tevi sev līdz

Tai baltajā, baltajā naktī,

Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.

/A.Mūrniece./

Skumju brīdī esam kopā ar Žannu Grundmani-Todi, māmiņu zemes klēpī guldot.

Viduskurzemes pamatskolas-attīstības centra kolektīvs

Daudz ir Dieva dārzos ziedu,

Pacel acis: gaisma mirdz.

Tomēr skaistākais no visiem –

Mātes svētums, mātes sirds.

/V.Mora./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Kristīnei un Žannai, mammīti zemes klēpī guldot.

Gaismas iela 9, trešās sekcijas kaimiņi

Veļu laikā veļu ceļu saltu

Nolēmusi māmuliņe iet,

Atstājot kā mežābeli baltu

Mūžu, lai tas bērns tālāk zied.

/K.Apškrūma./

Izsakām līdzjūtību Kristīnei Liepukalnei, no māmiņas atvadoties.

SIA Kuldīgas komunālie pakalpojumi kolēģi

Nu laiks ir tai vietā aiziet,

tur – saulei pie rokas labās,

kur Dieviņš dvēseli manu

savā valstībā glabās.

/J.Kronenbergs./

Visdziļākā līdzjūtība Inesei un Kristīnei, opīti mūžībā pavadot.

Kuldīgas kultūras centra kolēģi

*Atvadu brīdī raud pelēka diena,
Krāsainas lapas sedz noietās takas.*

/N.Dzirkale./

Izsakām līdzjūtību Ilzei un piederīgajiem, no MĀRAS atvadoties.

Z/s Indrāni kolektīvs

Šis ir tavs gājums,

To nevar noiet cits.

/O.Vācietis./

Izsakām līdzjūtību sievai un pārējiem piederīgajiem, OSKARU AFANASJEVU zaudējot.

Ešenvaldi, Brenči un Sņegova

*Un pēkšņi iestājas klusums,
Un pēkšņi apstājas laiks.*

/E.Sudmale./

Dziļās sērās paziņojam, ka mūžībā aizgājusi

MĀRA ANSPOKA

(17.03.1951.–27.10.2022.).

Atvadīšanās trešdien,

2. novembrī, 11.00

Sv. Annas baznīcas kapličā.

Meitas

Mūžībā devies

OSKARS AFANASJEVS

(13.05.1941.–30.10.2022.).

Atvadīšanās ceturtdien,

3. novembrī, 14.00

Aizputes ielas kapličā.

Piederīgie

SVEASKOG

BEZ MAKSAS attīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības. PĒRK zarus, cirsmu atlikumus, šķeldojamo materiālu.

☎ 25 622 293

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!

Tālrunis 63324881.

VIRTUVĒ

Burkāni: veselīgi un garšīgi

Katrīna
Spuleniece-Aišpure,
uztura speciāliste

Rudens ir ražas laiks, kad vairāk varam ēst vērtīgus vietējos dārzeņus. Viena no populārākajām rudens veltēm ir burkāni, kas garšo gan svaigi, gan apstrādāti, turklāt tos var labi uzglabāt ziemai.

Burkānu-pupiņu plācenīši

Vajadzēs: 2 burkānus, sarkano sīpolu, 400 g pupiņu, 1 tējk. karija, 1 tējk. čili pārslu, 2 olas, 5 ēd.k. griķu miltu, sāli.

Kā pagatavot. Burkānus sarīvē uz rupjās rīves. Skaidiņām pievieno novārītas un atdzesētas pupiņas (var arī nokāstas konservētās). Smalki sakapā sīpolu, pievieno garšvielas un masu samīca ar rokām. Ja pupiņas nešķīst, var saspaidīt ar stampu. Pieliek olas, lai plācenīši turas kopā, kā arī pārīs karošu miltu. Ar rokām taisa plāceņus un liek uz pannas, kas izklāta ar cepamo papīru. 190 grādos cep 25 minūtes. Pasniedz ar skābo krējumu un zaļumiem.

KONCERTZĀLĒ KLAVINS PIANO KULDĪGĀ

Klavieru koncerts svētdien, 6. novembrī, 16.00:

ARNIS ZANDMANIS,
J.S.Bahs, 12 prelūcijas & fūgas.

Biļetes – *Biļešu paradīzē (Bilesuparadize.lv)* – 15 eiro.

Kaļķu ielā 16, Kaļķu ielas kvartālā Kuldīgā.

LATVIJAS VALSTS MEŽI
KOKSNE • STĀDI • ATPŪTA

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un savlaicīgu valsts mežu apsaimniekošanu, AS „Latvijas valsts meži” (LVM) izsludina atklātu konkursu

„Augošu koku uzmērīšanas pakalpojumu sniegšana 2023. gadā”,

id. Nr. AS LVM MS RP_2022_342_Ak.

Piedāvājumu konkursam var iesniegt tikai elektroniski EIS e-konkursu apakšsistēmā līdz 2022. gada 11. novembra plkst. 14.00.

Kontaktpersona: LVM cirsmu plānošanas vadītājs Sandris Upenieks, tālrunis 26539121, e-pasta adrese: s.upenieks@lvm.lv. Vairāk informācijas par konkursu: www.lvm.lv. Konkursa nolikums: www.eis.gov.lv.

Par **SPORTA PASĀKUMIEM**, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv

KURZEMES RADIO
in
Vērtība

Talsos, Kuldīgā FM 106,4 • Liepājā FM 88,4 • Ventspilī FM 107,9 • Saldū FM 98,9
Tukumā, Jūrmalā FM 92,4 • Jelgavā FM 92,6 un internetā visā pasaulē.

www.kurzemesradio.lv

“Liels prieks būt tādā spēkā”

✍ Kristīne Pabērza, “Kurzemnieks”

Kuldīgas Adatu fabrikas vadītāja ILZE SUPE ir viena no Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) filiāles izveidotājām. Kopā ar LMA asociēto profesori Ilzi Kundziņu viņa Kuldīgā radījusi pirmo maģistra studiju programmu Baltijas valstīs – “Pakalpojumu dizaina stratēģijas un inovācijas”.

– Šķiet, Kuldīgā sākat darboties, izveidojot mākslinieku rezidenci.

– Jā. Bērniņas draugs Mārtiņš Damberts uzaicināja un ievilināja mani idejā, ka varētu izveidot mākslinieku rezidenci Kuldīgā. Bija diezgan ilgs pierunāšanas laiks. Ļoti nevarēju izšķirties, jo man bija labs darbs un karjeras iespējas, taču darbs nebija tas radošākais, kur būtu iespējams izpausties. Esmu absolvējusi kvalitātes vadību un strādājusi lielos Latvijas uzņēmumos kā kvalitātes vadītāja. Mamma iedrošināja iesaistīties šajās avantūrās. Piekritu Mārtiņa idejai, bet rosināju darīt ko lielu un jaunu, nevis vienkārši organizēt izstādes un to, kas jau notiek citur. Tobrīd nenojautu, ka tas beigsies ar šo. Saistībā ar Kuldīgas Adatu fabriku lielais gandarījums un notikums ir jaunā LMA studiju programma pakalpojumu dizainā, kas ir pirmā Baltijas valstīs. Māksla, notikumi, cilvēku satikšanās, iedvesmošanās vienam no otra un ideju apmaiņa – tas ir priekšnoteikums, lai rastos kas jauns. Dizaineriem piemīt spēja paraudzīties uz lietām no cita skatpunkta. Tur dzirkstī kas pavisam negaidīts.

– Kā radās ideja par akadēmijas filiāles izveidi?

– Domājot, kā veidot pirmās vasaras skolas un plenērus, prātā bija LMA – lielākā institūcija, kuras vārds saistās ar mākslu. Pirmie projekti izdevās tik labi, ka tā tas viss sākās. Ar toreizējo rektoru Alekseju Naumovu stāvējām pie Ventas rumbas. Viņš bija tikko pabeidzis gleznot Ventu un teica: “Te ir tik skaisti! Klausies, varbūt taisām akadēmijai filiāli?” Nākamajā dienā devos runāt ar pilsētas mēri Ingu Bērziņu.

– Kādēļ pakalpojumu dizains?

– Kad radās ideja par LMA filiāles izveidi, kultūras ministre bija Dace Melbārde. Gan toreiz, kad sākām šo ideju, gan arī šobrīd dzirdam diezgan daudz par Latvijas izglītības sistēmu ne tajā labākajā gaismā. Tā ir nepārdomāta. Šāda augsne nav pateicīga jaunās filiāles un studiju programmas izveidei. Bet kultūras ministrei šī doma likās atbalstāma tad, ja mēs spētu atrast studiju virzienu, kas nākotnē solītu ekonomisku atdevi, potenciālu nodarbinātību, ekonomiskus labumus un Latvijas tēla nešanu pasaulē. Atrodot ko tādu, kas nav šeit vai Baltijas valstīs, Kultūras ministrija teiktu “jā”. Mēģinājām apskatīt koka dizainu, bet tad notika likumsakarība: kādā mākslinieku rezidences projektā iepazinās ar LMA asociēto profesori, dizaineri Ilzi Kundziņu. Sapazināmies tā, ka sajūtāmies pazīstamas un viena otru sapratām

LAILAS LIEPIŅAS FOTO

“Ja ir ticība sev un vēlme strādāt, iespējams ir gandrīz viss, vajag tikai kustēties,” uzskata Kuldīgas Adatu fabrikas un Latvijas Mākslas akadēmijas maģistra studiju programmas “Pakalpojumu dizaina stratēģijas un inovācijas” vadītāja Ilze Supe.

no pusvārda. Ilze ierosināja padomāt par pakalpojumu dizainu. Sapratām, ka tā ir iespēja. Ceļš bija diezgan izaicinošs, jo vajadzēja pārliecināt visas iesaistītās pusēs. Tikai pēdējo gadu vai divus Latvijā vairāk izskan jēdzieni dizaina domāšana un pakalpojuma dizains. Līdz tam bija tā: “Ko jūs runājat? Neko nevar saprast, kas tas tāds ir!” Tomēr mēs ar Ilzi plecu pie pleca, viena otru atbalstot un virzot ideju uz priekšu, noturējām un aizstāvējām savu viedokli. Un tagad esam te – pie vienas no prestižākajām pakalpojumu dizaina programmām Eiropā.

– Ko pilsēta iegūs no filiāles?

– Viens ir ekonomiskais ieguvums. Ja nākamajā gadā Kuldīgā dzīvos vismaz 33 studenti, parēķinot studentu skaitu ar minimālo iztikšanas naudu, kas vajadzīga, lai gadu dzīvotu te, iegūstam ļoti daudz. Šī nauda paliek Kuldīgas ekonomikā. Svarīgāki aspekti gan ir citi. Esmu lasījusi rakstus un apskatus par Kuldīgu, kur tiek slavēta pilsētas arhitektūra, vēsturiskā vide un kvalitāte, kādā tā saglabāta. Šī unikalitāte nevienam nav noslēpums. Mēs paši to jūtam. Es arī esmu pieradusi pie tā. Viļņā, Cēsīs un arī citās pilsētās esmu redzējusi – skaista iela, bet tas baltais plastmasas logs vai kas cits krīt acīs. Kuldīga ir unikāla, jo šeit esam tik tīrā vidē, ka tas mazlietiņ sabojā. Daudz kur redzam, ka tā tīrība nav tik izcelta. Esmu lasījusi rakstus, kuros slavē Kuldīgas estētisko tīrību,

vienlaikus norādot, ka īsti nav saprotama pilsētas identitāte. Mēs paļaujamies uz vēsturi, kas saturiski ir nākotne, ar ko varētu Kuldīgu raksturot. Vai esam radošā pilsēta? Jā, ir šādas tādas iniciatīvas, tajā skaitā manis rīkotās izstādes. Tomēr nav tāda ļoti spēcīga, jaudīga satura, ar ko asociēties. Ir jāraugās tajā virzienā, lai aizvien vairāk būtu iniciatīvu, kas saturiski papildina pilsētas seju un tēlu. Trešais ir ieguvums sabiedrībai. Ja ienāk cittautieši un citu kultūru pārstāvji, kuri izsit pilsētu no komforta zonas un parāda, ka ir iespējams domāt, redzēt un saprast citādāk, tas noteikti ir izaugsmes ierosinātājs katrā cilvēkā personiski un sabiedrībā kopumā.

– Kādēļ izvēlējāties apdzīvot “Adatu fabriku”?

– Citu ēku nebija (smejas). Bija skaidrs, ka tam jābūt pašvaldības īpašumam. Privātā īpašumā Eiropas fondus ieguldīt nevarētu. Bija vēl viena sakritība – ap to laiku, kad radās doma par filiāli, Kultūras ministrija izsludināja jaunu ERAF (Eiropas reģionālās attīstības fondu – aut.) programmu, kurā bija iespējams saņemt finansējumu kultūras pieminekļu atjaunošanai. Ēkai vajadzēja būt kultūras piemineklim, bet nākotnes funkcijai – saistītai ar radošajām industrijām. Kādā vasarā ar Alekseju Naumovu un Ingu Bērziņu staigājām pa Kuldīgu un skatījāmies uz ēkām. Nonācām pie šī grausta un sapratām, ka tas būs šeit. Va-

jadzēja ieguldīt daudz darba, pētot Adatu fabrikas vēsturi, lai varētu apliecināt, ka ēka ir šī statusa cienīga un tas ir vēstures piemineklis.

– Kā pati vērtējat jauno studiju programmu?

– Izcila. Ļoti lepojos ar to. Šobrīd esam noslēguši pirmo studiju gadu. Studenti, kuri saņems diplomus, tagad ir otrajā kursā. Viņi atrodas Somijā. Atsauksmes dzirdēsim jūnijā. Ir visādi izaicinājumi un lielākas un mazākas lietas, ar ko jātiek galā programmas vadībā, jo tā ir vairāku augstskolu sadarbības programma. Katrai ir savi principi, kvalitātes kritēriji un pieeja, kā strādāt ar studentiem. Izaicinājumu ir diezgan daudz, bet, noslēdzot pirmo studiju gadu, visas studentes teica, ka tas esot bijis apbrīnojami un viņas to darītu vēlreiz par to pašu naudu.

– Vai jaunie studenti jau uzsākuši mācības?

– Jā. Kopā ir 11 studenti. Pagājušajā gadā studijas notika tikai tiešsaistē, šogad daļa var būt klātienē, daļa – tiešsaistē. Uz vietas mācās studenti no Ukrainas, Honkongas, Singapūras, Latvijas, Somijas. Neklātienē pieslēdzas studenti no Ukrainas un Alžīrijas. Mums ir četri ukraiņu studenti. Šorīt runājos ar dāmu, kura ar meitiņu dzīvo Kuldīgā. Viņa teica, ka pievienošanās studiju programmai bijis pēdējā pusgada labākais lēmums.

>> 2.lpp.

Neļaut pazust vērtīgajam

✂ Agrita Blumberga, "Talsu Vēstis"

Lai izzinātu, kādas vērtības glabā priekšmeti, kas, nevienu neievēroti, bēniņos krāj putekļus, no maija līdz pat septembra beigām "Krājumu medībās" devās trīs Talsu novada muzeji. Tā vietējiem bija iespēja ne vien tikt ar muzeja darbiniekiem, bet arī iesaistīties muzejpedagoģiskajā programmā "Melu klubs" un noskaidrot, ko interesantu varētu slēpt kāds sens stāsts, fotogrāfija vai priekšmets.

VIENOTI MĒRĶU SASNIEGŠANĀ

Talsu novada muzejs kopā ar Rojas Jūras zvejniecības muzeju un Kubalu skolas muzeju krājumus meklējis Sabilē, Tiņģerē, Mērsragā, Valdemārpilī, Spārē un Dundagā. Ideja par šādu iniciatīvu radusies Talsu novada muzeja direktoram Uldim Jaunzems-Pētersonom: "Bieži vien tas, kas mums ir mājās, šķiet pašsaprotams, un pat nedomājam, ka tam ir vērtība. Gala rezultātā var izrādīties pretēji. Tas muzeja darbiniekiem ir svarīgs uzdevums – spēt saskatīt to, kam būs vērtība arī pēc 100 gadiem. Ja cilvēki nenāk uz muzeju, muzejam jāiet pie cilvēkiem." Tā kā pēc teritoriālās reformas novads atgriezās vecā rajona robežās, "Krājumu medības" vienlaikus ir arī sadarbību veicinoša iniciatīva. "Talsu novada muzeja nosaukums sevī ietver gan virzienu, gan plašu lauku, kas mums jāaptver, tostarp sadarbības veicināšanu," norāda U. Jaunzems-Pētersons.

Izbraukumu laikā interesentiem bija iespēja uzzināt ko vairāk par atneso priekšmetu, tā patieso vērtību un vēsturisko konotāciju. Ņemot vērā, ka šāda iniciatīva norisinājās pirmo reizi, atsaucību Talsu novada muzeja direktors vērtē kā apmierinošu. "Kopumā viss izdevās. Cilvēku skaits ne vienmēr ir noteicošais. Būtiskāk ir tas, ka cilvēki nāca un viņus tas interesēja. Ja mēs no 100 cilvēkiem kaut vienu esam ieinteresējuši, tas jau ir rezultāts. Tā kā mūsdienās informācijas kanāli ir dažādi, par to vairāk jārunā, bet pirmo mēģinājumu vērtēju pozitīvi. Mums bija svarīgi parādīt, ka varam būt vienoti konkrētu mērķu sasniegšanā. Katrs no muzejiem dara kaut ko citu, bet mērķis visiem ir viens. Katram ir sava virzība un specifika, līdz ar to cits citu varam papildināt. Sākām ar Sabilē, pēc tam braucām uz Tiņģeri, Mērsragu, Valdemārpilī, Dundagu un Spāri. Skaidri sapratām, ka dažās vietās cilvēku potenciāli būs mazāk, bet mums bija svarīgi pabūt katrā no bijušajiem novadiem. Sabilē ir vieni vērti uz novadu, Spāre vēl vieni... Centāties pielāgoties arī citiem pasākumiem – ja pasākums tiek bagātināts ar vēl kādu notikumu, par sliktu tas nenāk."

SASTAPT, ATKLĀT UN IERAUDŽĪT

Lai atklājumiem pievienotos jauni priekšmeti un interesi par muzeju darbību palielinātu, iniciatīvu plānots turpināt arī nākamgad. Formāts gan varētu būt atšķirīgs. Viens no variantiem ir doties ārpus telpām Mājas kafejnīcu dienās, kad Latvijas saimnieki un saimnieces dalās ar senām ģimenes receptēm un ļauj pamieloties ar turpat dobē audzētiem lauku labumiem. "Mazlietiņ taustoties, esam šo to sapratuši, bet tas, ka mēs šo iniciatīvu turpināsim, ir skaidrs. Intensīvāku darbību, iespējams, izvērsīsim nedēļā, kad norisināsies Mājas kafejnīcu dienas. Jādama arī par to, lai

"Ja cilvēki nenāk uz muzeju, muzejam jāiet pie cilvēkiem," uzskata Talsu novada muzeja direktors Uldis Jaunzems-Pētersons.

EDGARA LĀČA FOTO

GATA SPALVĒNA FOTO

"Melu klubā" Talsu novada muzeja speciālisti caur dažādiem stāstiem aicināja uzminēt priekšmetu patieso pielietojumu.

programma nebūtu tieši tāda pati," skaidro U. Jaunzems-Pētersons. Šogad "Krājumu medības" pavadīja muzejpedagoģiskā programma "Melu klubs", kur Talsu novada muzeja speciālisti caur dažādiem stāstiem aicināja uzminēt priekšmetu patieso pielietojumu. Daļa no priekšmetiem, ko bija iespējams apskatīt uz melu kluba galda, tika iegūti ekspedīcijās, bet daļu uz muzeju bija atnesuši paši iedzīvotāji.

DINSBERGA SKAPIS UN TĀFELKLAVERES

Viens no vērtīgākajiem atklājumiem – skolotāja un publicista Ernesta Dinsberga grāmatu skapis – muzeja speciālistus pārsteidzis pirmajā pieturvietā Sabilē. Vēl viens interesants atklājums bijis tāfelklavīeres, kas noderēs, atjaunojot Talsu novada muzejā esošo "Lichtenthal" instrumentu. Rojas Jūras zvejniecības muzeja vadītāja Inese Indriksone atzīst, ka tādā veidā tika stiprināta arī iedzīvotāju uzticība muze-

jiem. "Mēs daudz runājam par to, kas ar lietu notiek, kad tā nonāk muzejā. Nav tā, ka mēs to nogrūžam tumšā stūrī un tā pazūd. Tā kļūst par Latvijas Republikas īpašumu, un mūsu kā muzeja uzdevums ir šo lietu pētīt un saglabāt nākamajam paaudzēm, nodrošinot gan labas saglabātības apstākļus, gan nepieciešamības gadījumā restaurāciju." Kopumā viņa šo ideju vērtē atzinīgi. "Ar prieku piedalījāties tik izbraukumos, cik tas fiziski bija iespējams. Rojas muzejam bija mazliet sarežģītāk ar piedalīšanos, jo mēs esam tik, cik esam, un, ja bija pieteiktas grupas, dažkārt netikām, bet ideja ir attīstāma un popularizējama. Pamatdoma bija tāda, ka cilvēki nāks un rādīs savus krājumus, bet zināmā mērā šis pasākums izvērtās arī par reklāmas pasākumu – tā bija iespēja ieraudzīt, ka Talsu novadā ir trīs forši muzeji, un iepazīties ar stāstiem, ko katrs no tiem nes. Domāju, ka ar laiku cilvēku skaits, kas gribēs pakonsultēties ar muzeja vēsturniekiem, pieaugs." ■

CILVĒKS SAVĀ VIETĀ "Liels prieks būt tādā spēkā"

<< 1.lpp.

Vismaz prātā ir iespēja pabūt citā telpā, kurā viņa ļaunas brīvībai, domām par nākotni un iedvesmai. Tikko atslēdzas, prātā neatkāpjas realitāte, ka Ukrainā ir karš.

– Kas jums pašai šajā darbā patīk visvairāk?

– Iespēja augt. Satieku daudz dažādu cilvēku no visas pasaules. Man ir vajadzīgs tikai datorinš, kur ir visa pasaule un mana komanda. Līdzko ir iespēja apmainīties un uzzināt citu cilvēku viedokļus un pieredzi, tas paplašina redzesloku un spriestspēju. Ir gandarījums būt par pionieri jaunai kustībai, virzienam un izglītības piedāvājumam Latvijā. Turklāt tas rezultējas grandiozos panākumos. Studiju programma saņēmusi Eiropas Komisijas piecu miljonu finansējumu konkursā "Erasmus Mundus". Tas ir zīmols Eiropas atbalstītajām starptautiskajām studiju programmām, kurās piedalās vismaz trīs valstis. Naudu dod, lai studenti saņemtu cēlas stipendijas – 1400 eiro mēnesī divu gadu garumā. Divus gadus mēģinājām piedalīties. Vasaras beigās uzzinājām jaunumus un no laimes nezinājām, kur likties. Esam pirmā "Erasmus Mundus" pakalpojumu dizaina maģistra programma Eiropā. Nav daudz tādu programmu, ko atbalsta. Esam arī pirmie Latvijā, kas to saņēmuši.

– Kas darbā sniedz gandarījumu?

– Komanda. Šeit ir Adatu fabrikas komanda gan prototipēšanas darbnīcā, gan digitālo inovāciju centra kolēģi, biznesa inkubators un mana labā roka Juta (Kasakovska – aut.). Otrā daļa ir studiju programmas komanda. Ar Ilzi Kundziņu piecu sadarbības gadu laikā esam kļuvušas par draudzenēm. Mums ir 28 lektori. Esam cits citu atraduši, ejot no apakšas uz augšu, savstarpēji pievelkoties un sajūtot, ka ir iespējams saprasties. Cilvēki ir azartiski, drosmīgi, uzņēmīgi, un neviens no viņiem nav garlaicīgs nūģis. Tas ir liels prieks būt tādā spēkā. Turklāt ir arī izaicinājums – visi ir tik jaudīgi, ka arī man pašai jātur līdzī.

– Kāda ir jūsu darbadiena?

– To labāk var raksturot mana meita, kura teica, ka strādāju 24 stundas diennaktī un darbadiena man nekad nebeidzas. Līdz pat brīdim, kad viņa stāv pie galda, raud un saka: "Mammu, citas mammas tik daudz nestrādā!" Rūpīgi plānoju arī meitas dienu, jo viņai ir daudz skolas un ārpuskolas pasākumu. Iesaistās omītes, opīši un es. Katru dienu ir grafiks, ieskaitot sestdienas, kur kuram kas ir jāaizved. Ja man ir logs meitas pusdienās konkrētā laikā, nedrīkstu būt nevienā darba sarunā. Ja viņa nokavēs nākamo grafiku, nebūs paēdusi. Lielākoties esmu pie datora, kur runāju ar cilvēkiem. Attālinātā darba kultūrā ietaupās laiks, lai fiziski nokļūtu no vienas adrese uz otru. Uz šī laika ietaupījuma var ieplānot sarunu ar citiem cilvēkiem. Dzīvoju Rīgā. Cenšos reizi nedēļā būt Kuldīgā, bet ne vienmēr sanāk. Šad tad jādodas uz Somiju pie partneriem. Līdz ar "Erasmus Mundus" statusa iegūšanu programmai klāt nāks vēl trešā studiju norises vieta – Tallina. Arī tur droši vien būs jābūt. ■

Linda Kilevica, "Kurzemes Vārds"

Liepājā kļīst teiksmas, ka šeit esot viesojies pats Enriko Karūzo, viens no visu laiku slavenākajiem itāļu dziedoņiem. Nav faktu, kas to apstiprina, taču tā nav liela bēda. Jo Liepājas operai šoruden apņēmt simt gadu, un šajā laikā uz pilsētas skatuvēm dziedājuši spoži solisti, savukārt liepājnieki spēruši pirmos soļus uz Eiropā pazīstamu opermūzikas zvaigžņu statusu.

VĀRTI UZ PASAULI

Nekas arī nav beidzies. 28. un 29. oktobrī koncertzālē "Lielais dzintars" gaidāms Liepājas operas simtgades svinību lielākais notikums – Hektora Berliozas dramatiskā leģenda "Fausta pazudināšana". Materiāla izvēle ir simboliska: Liepājas operu atklāja ar Šarla Guno operu "Fausts". Šie paši Gētes tēli Berliozas versijā atgriezies starptautiskas komandas veidotā iestudējumā, kura diriģents ir Liepājas Simfoniskā orķestra kādreizējais mākslinieciskais vadītājs, Lielās mūzikas balvas laureāts un Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks Imants Resnis. Maestro Resnis pirmoreiz diriģēs koncertnamā, kurš tapis, pateicoties viņa neatlaidībai.

"Viens no maniem mērķiem koncertzāles projektēšanas laikā bija paredzēt iespēju, ka tajā ik pa laikam varētu uzvest operu. Kaut arī skatuve nav milzīga priekš operas uzveduma, orķestrim ir bedre, lai to varētu realizēt. Fausta tēma man vienmēr ir interesējusi dažādās izpausmēs. Kā operas uzvedums šis darbs uzvests reti – tas arī varētu būt viens no pamudinājumiem šo darbu iestudēt Liepājā," atklāj I. Resnis.

Kādi bijuši šie simt gadi, turpat koncertzālē no 28. oktobra līdz 15. janvārim varēs skatīt mākslas doktores Vēsmas Lēvaldes, Liepājas muzeja un Kristiana Brektes veidotā izstādē "Liepājas operai – 100".

Ar V. Lēvaldes lekciju "Operas tradīcija Liepājā. Personības un likteņi" šogad atsācies pērn visā Latvijā, pat ārpus robežām iecienītais "Dzintara muzikālo sarunu klubs".

Mūzikas vēstures pētniece uzsver, ka operas attīstību Liepājā veicinājuši šeit raksturīgā ciešā mākslu sintēze un savdabīgais pilsētas ģeogrāfiskā statusa atspoguļojums personību likteņos. Ostas pilsēta vienmēr bijusi vai nu pieturas punkts, vai vārti uz pasauli. Ļoti reti šeit ir galamērķis, un līdzīgi arī māksla un mūzikā. Liepāja bijusi kā studija, kur daudz izcilu personību sākušas savu ceļu uz panākumiem. Liepāju šie cilvēki neaizmirs, bieži viesojas, uzturot kultūrvides augsto līmeni. 1937. gadā "Kurzemes Vārds" vēstīja, ka Liepājas operā 15 gadu laikā pie vārda tikuši vairāk nekā 70 jauni dziedoņi, bet 22 no tiem ir pāņņemusi Latvijas Nacionālā opera. Daļa devās arī tālāk – Eiropā un pasaulē.

UZDRĪKSTĒŠANĀS UN TICĪBA

Paši operas pirmsākumi saistīti ar vācu kultūru. Liepāja bija iecienīta hercoga Birona dzimtas atpūtas vieta. 1774. gada ziemā Birona viesošanās ietver operetes, koncertus, operu un baleta uzvedumus Komēdiju namā Juliānas ielā. Vēlāk šeit operas iestudējusi poļu teātra trupa. 1804. gadā sāk darboties vācu teātris un strādā līdz Pirmajam pasaules karam, tostarp iestudējot operas. Pirmā latviešu operdziedātāja Malvīne Vīgnere-Grīnberga dziedāja šī teātra operas trupā. Pie vācu teātra spēkiem pirmās iemaņas apgūst latviešu skatuves mākslinieki.

1912. gadā no studijām Pēterpilī

Liepājas operas nemirstīgais gars

Skats no V. Sauleskalna un O. Karla dziesmuspēles "Meldermeitina" (1939). Dekorators – Edgars Gūtmanis, kustību konsultants – Alberts Kozlovskis.

Skats no Čaikovska operas "Jevgenijs Oņegins" (1940). Olga – Ida Blūmenfelde (Iraida Jansone), ģenskis – Arnolds Skara (Prābergs).

atgriezās liepājnieks, diriģents Bierands Ķuņķis un uzņemas Liepājas latviešu teātra muzikālās daļas vadību. Teātris izrāda operetes un dziesmuspēles, līdz B. Ķuņķis uzdrošinās iestudēt operu – M. Gļinkas "Dzīvību priekš cara" jeb "Imants Susaņins". Vācu okupācija 1915. gada pavasarī visu labi iesāko pārtrauc.

Pēc kara Liepājas Jaunā teātra, kurš jau darbojas bijušajā vācu teātra ēkā, vadību pārņem Liepājas latviešu skatuves biedrība. Mecenāts, sabiedriskais darbinieks un ārsts Ernests Ekšteins rosina atjaunot operu un operesu iestudējumus. Teātra vadība netic, ka trupai tas ir pa spēkam. Tomēr E. Ekšteins ir domubiedri, un 1922. gada 26. jūlijā notiek latviešu vadošo sabiedrisko organizāciju apspriede, kurā pieņem lēmumu par operas dibināšanu. Ansambli komplektē diriģents Arvīds Pārups, uzaiņcinot leģendāro tenoru Marisu Vētru, kurš tobrīd vēl ir students Morics Blumbergs.

Pareģis Eižens Finks 20. gados kādam jauneklīm esot saskatījis spožu dziedoņa karjeru. Tas ir slavenais Arturs Priednieks-Kavarra, kurš 1923./24. gada sezonā sāk karjeru Liepājas operā kā koris. Vācu okupācijas laikā diriģenta karjeru uzsāk vijolnieks Arvīds Jansons.

BEZ UTOPISKĀM AMBĪCIJĀM

Izmaiņas Liepājas operas statusā bijušas regulāras, jau sākot no 20. gadu beigu ekonomiskās krīzes. Pirmā padomju okupācija inēs skarbas pārmaiņas, ar grūtībām izdodas saglabāt operas un baleta

trupu. Karš un padomju un vācu režīma represijas prasa upurus, salauž cilvēku dzīves.

Totalitārisma apstākļos paradoksālā kārtā Liepājas teātris ir arī ieguvējs, proti, represētajiem māksliniekiem pēc atgriešanās Latvijā galvaspilsēta ir slēgta, bet Liepāja ir kā oāze, kur var turpināt darbu profesijā. Režisors Oļģerts Kroders turklāt iestudē Jaņa Kalniņa operu "Uguni", kaut gan komponists dzīvo emigrācijā Kanādā!

Pēc muzikālās trupas slēgšanas padomju laikā kā par brīnumu operas uzved pašdarbības kolektīvi. Uzvedumi notiek arī Mūzikas vidusskolā. Tomēr opera ir rets viesis Liepājā.

Kā patstāvīgs žanrs tā nespēj izdzīvot, jo teātra spiedīgā finansiālā situācija vairākkārt liek sašaurināt darbību un ilgtermiņā trūkst spēcīgas personības, kas noturētu muzikālo trupu un panāktu tai valsts atbalstu. Padomju laikā dramaturģija ir ideoloģiski ietekmēta un labi noder propagandas vajadzībām, bet opera un operete tiek definētas kā buržuāzijas izklaides mākslas, kas īsti neesot atbalstāmas.

"Lielajā dzintarā" operu nevarot iestudēt

tik bieži, cik vēlētos, pauž koncertzāles vadītājs Timurs Tomsons. "Opera parasti tiek veidota teātros. Mums ir brīnišķīgs orķestris, bet operai nepieciešama solistu trupa, kora trupa, dekorāciju izgatavošana. Tā visa mums nav, tāpēc iestudējums sadārdzinās. Veidojam atsevišķus iestudējumus, taču, lai tie atmaksātos, opera būtu jāparāda vismaz desmit reizes. Tīri finansiāli mēs varam uzturēt operas garu, bet runāt par tās veidošanu pagaidām nav iespējams. Mēs esam koncertzāle, un operu koncertuzvedumi gan varētu notikt daudz biežāk nekā operu iestudējumi," viņš norāda.

Vaicāts par nepieciešamību atjaunot operu Liepājā, T. Tomsons atgādina V. Lēvaldes teikto, ka agrāk Liepāja bijusi kā trampīns talantiem, lai viņi pēc tam turpinātu savu ceļu Rīgā. "Mēs šeit mīlam operu, bet nevaram utopiski būt savās ambīcijās un domāt, ka varēsim konkurēt ar lielām operu galvaspilsētām. Ir jābūt realīstiem. Varam veicināt operas dziedāšanas prasmi un jauniem dziedātājiem dot iespējas, tas varētu būt viens no nākotnes uzdevumiem," viņš saka. ■

LIEPĀJAS OPERA

- 1922. gada septembrī Liepājas operu atklāj ar Šarla Guno "Faustu".
- 1934. gadā to apvieno ar Liepājas Jauno teātri, izveidojot Liepājas pilsētas drāmu un operu un nododot to pašvaldības pārziņā.
- 1939. atkal operu pārņem mecenātu biedrība.
- 1950. gadā padomju Latvijas Kultūras ministrija pieņem lēmumu muzikālo trupu slēgt. To atjauno 1957. gadā, bet 1963. gadā ar Ministru Padomes lēmumu likvidē jau otro reizi.
- 1977. gadā Liepājas teātris iestudē pirmo rokoperu – Imanta Kalniņa "Ei, jūs tur!"
- 1994. gadā operas "Burvju strēlnieks" iestudēšanai spēkus apvieno Liepājas Simfoniskais orķestris, Mūzikas akadēmija un Liepājas teātris.
- 1997. gadā uzved Dž. Menoti viencēliena operas "Medijs" un "Amāls un nakts viesi". 2006. gadā – Mocarta "Bēgšanu no serāla".
- 2019. gadā – R. Dubras opera "Suitu sāga".

Teātris

- 2. novembrī **teātra namā "Jūras vārti" Ventspilī** Jaunā Rīgas teātra izrāde "Desmit iemeslu apciemot Kauci", režisors Gatis Šmits.
- 5. novembrī **Saldus novada Bīdienes kultūras namā** Zanes Daudziņas komēdija "Sieviete kā konfekte".
- 10. novembrī **Brocēnu Kultūras centrā** un 12. novembrī **Talsu tautas namā** Valmieras teātra viesizrāde "Mēs, roks, sekss un PSRS".
- 12. novembrī **Liepājas Olimpiskajā centrā** populāri aktieri un dziedātāji piedāvās dziesmu spēli "Šveiks – toreiz un tagad". Skanēs Ivara Vīgnera un Valta Pūces dziesmas ar Jāņa Petera un Pētera Brūvera vārdiem. Īpašais viesis – leģendārais aktieris Gunārs Placēns, kurš šogad svin savu 95 gadu jubileju.
- 25. novembrī **Liepājas Leļļu teātrī** pirmizrāde "Puika, kurš ne/ticēja Ziemassvētkiem".
- 29. novembrī **teātra namā "Jūras vārti" Ventspilī** Latvijas Nacionālā teātra izrāde "Sievietes daļas", režisore Ināra Slucka.

Māksla

- No 3. novembra **teātra namā "Jūras vārti" Ilmāra Blumberga** mākslas darbu izstāde, ko veidojis nodibinājums "Blumberga fonds".
- Talsu novada muzeja** abās ēkās līdz 27. novembrim aplūkojama Talsu mākslinieku – novadnieku izstāde. Tikšanās ar autoriem 18. novembrī.
- 3. novembrī **Talsu tautas namā** atklās Naura Doroblaja fotoizstādi "Karavīrs", bet 4. novembrī – Līgita Caunes gleznu izstādi "Te un tālumā".
- 5. novembrī **Spāres muižā** – lietišķās mākslas kolektīva "Nāmetiņš" 25 gadu jubilejas pasākums "Reiz Lauku ielā..." un izstādes atklāšana.
- Līdz 20. novembrim **Kuldīgas novada muzejs** aicina apmeklēt māksliniekam Indriķim Zeberīnam veltītu izstādi.
- Līdz 30. novembrim **Saldus novada Saldus pagasta bibliotēkā** Leona Kornejanova personālizstāde "Rudens".
- Līdz 23. decembrim **Kuldīgas mākslas namā** skatāma izstāde "Rebel Rebel", ko par godu Latvijas komiksu izdevniecības "Kuš!" 15 gadu jubilejai veidojusi galerija "LOW" un starptautisku mākslinieku grupa. Novembrī izstādi papildinās izglītības programma (izglītojošas tūres un komiksu darbnīcas gida vadībā) bērniem, jauniešiem un ģimenēm.
- Kuldīgas Kalķu ielas kvartāla koncertzālē "Klavins Piano"** skatāma mākslinieka Valda Līcīša izstāde "Retrospekcija".
- Līdz 2023. gada 6. martam **Liepājas muzejā** aplūkojama izstāde no Zuzānu kolekcijas "Padegs. Suta. Vīdbergs".

Mantojums

- 5. novembrī **Rojas Jūras zvejniecības muzeja filiālē "Kaltenes klubs"** tiks rīkots veļu vakars kopā ar Julgī Stalti un folkloras kopu "Skandināki". Apmeklētājus cienās arī ar veļu putru.
- No 5. novembra **Jaņa Rozentāla Saldus Vēstures un mākslas muzejā** izstāde "Likumsargi". Muzeja pirmais pētījums par saldeniekiem, kuri kopš Latvijas Republikas nodibināšanas uzraudzījuši likumu ievērošanu tagadējā Saldus novada teritorijā. Izstādē apskatāmi policistu un miliču tērpi, aprīkojums, regālijas un citas lietas.
- No 10. novembra **Livonijas ordeņa pili** trīs izstādes ciklā "Kustīgās/nekustīgās bildes". Ventspils muzeja, Rīgas Kino muzeja, privātkolekciju krājuma izstāde "Kustīgās bildes. Kino vēsture Ventspilī"; Modra Brasliņa darbu izstāde "Zimējumi"; fotoapvienības "Kursa" izstāde "Popes muižas vīzijas".
- Līdz 2023. gada 15. janvārim **koncertzālēs "Lielais dzintars" mākslas telpā "Civita nova"** skatāma sadarbībā ar Liepājas muzeju tapusī izstāde "Liepājas operai – 100".
- Līdz 30. novembrim **Saldus novada Bīdienes bibliotēkā** Jaunpils amatu mājas rokdarbnieču izstāde "Rakstu raksti".

Mūzika

- 2. novembrī **Ventspils koncertzālē "Latvija"** tautas deju ansambļa "Barvinok" no Vinnicas (Ukraina) un PIKC "Ventspils Mūzikas vidusskola" audzēkņu koncerts "Vienoti mūzikā".
- 4. novembrī **Talsu tautas namā** izskanēs etnomūzikas grupas "Tautumeitas" albuma "Skrejceļš" koncerts.
- 4. novembrī **Saldus Mūzikas un mākslas skolā** Jāņa Aišpura un Aijas Andrejevas koncerts.
- 4. novembrī **Sabiles Mākslas, kultūras un tūrisma centrā** būs koncerts "Noktirnes. Inita Āboliņa" – skanēs skaistāko latviešu dziesmu instrumentālās versijas akordeonam.
- 6. novembrī **Kuldīgas Kalķu ielas kvartāla koncertzālē "Klavins Piano"** uzstāsies pianists Arnis Zandmanis ar J. S. Baha 12 prelūdiņam un fūgu no "Labi temperētā klavesīna" 1. sējuma. Tādējādi jaunā Kuldīgas kultūrtelpa ver durvis plašai publikai.
- 6. novembrī **Ventspils koncertzālē "Latvija"** mūzikas grupas "Melo-M" koncerts.
- 10. novembrī **Ventspils Kultūras centrā** koncertuzvedums "Saule, Pērkons, Daugava".
- 10. novembrī **teātra namā "Jūras vārti" Ventspilī** muzikālās apvienības "Raxtu Raxti" jubilejas koncerts.
- 11. novembrī **teātra namā "Jūras vārti" Ventspilī** koncerts "Ieklausies Dvēseļu puteni" jautkā kora "Ventspils" un Ventspils kamerorķestra izpildījumā. Veidojot filmu "Dvēseļu putenis", tika radītas jaunas muzikālās apdares desmit latviešu strēlnieku dziesmām. Andris Sējāns, izmantojot šīs Reiņa Sējāna apdares, izveidoja latviešu strēlnieku dziesmu svītu bigbendam, stīgu orķestrim, korim un solistiem.
- 11. novembrī **Rojas Kultūras centrā** pēc Lāčplēša dienas lāpu gājiena koncertu sniegs ansamblis "Dobeles zemessargi".
- 11. novembrī **Saldū, O. Kalpaka laukumā**, grupas "Opus Pro" un dziedātāja Jāņa Drēģera koncerts.
- 12. novembrī **koncertzālē "Lielais dzintars"** uz koncertu "Starp sapņiem un nomodu" ielūdz izsmalcināti graciozās akordeona spēles dīva Ksenija Sidorova. Par saviem skatuves partneriem viņa izraudzījusies "Sinfonietta Rīga" stīgu kvartetu: Kristiānu Krūskopu, Agnesi Kanniņu, Artūru Gaili un Kārlī Klotiņu, kā arī kontrabasistu Jāni Stafeci.
- 12. novembrī **Pastendes kultūras namā** koncertā "Ceļā uz Dziesmu svētkiem" muzicēs pūtēju orķestri "Talsi" un "Ugāle".
- 13. novembrī **koncertzālē "Lielais dzintars"** grupa "Musiqq", gaidot nākamgad iznākam savu jauno minialbumu, kas tapis, iedvesmojoties no leģendārās grupas "Līvi" dziesmām, piedāvā koncertu "Bijis, ir un būs".
- 15. novembrī **Brocēnu Kultūras centrā** Jūras spēku orķestra koncerts.
- 17. novembrī **koncertzālē "Lielais dzintars"** valsts svētku koncertā "Latvijai 104" dzirdēsim latviešu akadēmisko un tautas mūziku grupas "Latvian Voices", pianista Reiņa Zariņa un Liepājas Simfoniskā orķestra izpildījumā.
- 18. novembrī **Saldus Mūzikas un mākslas skolā** Saldus novada kora un vokālo ansambļu valsts svētku koncerts.
- 18. novembrī **Brocēnu Kultūras centrā** Saldus novada deju kolektīvu valsts svētku koncerts.
- 18. novembrī **Ventspils koncertzālē "Latvija"** Latvijas Republikas proklamēšanas dienai veltīts svētku koncerts.
- 19. novembrī **Ventspils koncertzālē "Latvija"** mūsdienu džeza trio "GoGo Penguin" (Lielbritānija) vienīgais koncerts Latvijā. "GoGo Penguin" jeb pianists Kriss Illingvorts, basģitārists Nīks Bleka un sitaminstrumentālists Džons Skots ir džeza trio no Mančestras. Trio savu mūziku raksturo kā sintēzi starp roku, džeza un minimālismu.
- 26. novembrī **teātra namā "Jūras vārti" Ventspilī** grupas "Otra puse" jubilejas koncerts.
- 27. novembrī **Talsu tautas namā** – grupas "bet bet" 30 gadu jubilejas koncerts.

